

BUDAKALÁSZI

XV. évfolyam | 8. szám
2021. október

HÍRMONDÓ

Budakalász polgárainak lapja • Stadtblatt für Kalasch • Лист грађана у Калазу

Őszi Tófutás
rekordszámú indulóval

A TARTALOMBÓL

- 56-os budakalászi forradalmárok
- Jelzőrendszeres otthoni házi segítségnyújtás indul
- Megújult az egykori szerb iskolaépület
- Testvérvárosi találkozó Budakalászon
- 25 éves a budakalászi Német Nemzetiségi Egyesület
- Új művészeti vezetők a Lenvirág Együttes élén

Újrapapír

MÚLTIDÉZŐ ROVAT

1956

BUDAKALÁSZI FORRADALMÁROK
ÉS MALÉTER-KATONÁK

(7-9. OLDAL)

ADA ÉS LÖVÉTE – TESTVÉRVÁROSI TALÁLKOZÓ BUDAPESTI BUDAKALÁSZON

(12-13. OLDAL)

DÍSZPOLGÁRI CÍM ÉS BUDAKALÁSZÉRT EMLÉKÉREM – 2021

Budakalászon hosszú évek óta különféle kategóriákban megítélt városi díjakkal és emlékéremmel köszönjük meg közösségünk kiemelkedő tagjainak munkáját. Immár hagyomány, hogy városunk legrangosabb elismeréseit az október 23-i ünnepség keretei között nyújtjuk át, ebben az évben is így teszünk majd.

A „**BUDAKALÁSZ DÍSZPOLGÁRA**” cím annak adományozható, aki magas színvonalon végzett szakmai munkásságával maradandó értéket teremtett, és aki hazánkban, illetve nemzetközi viszonylatban is olyan általános elismerést szerzett, amely hozzájárult Budakalász jó hírnevének öregbítéséhez és aki példamutató emberi magatartása miatt városunk köztisztületben álló polgárai.

„**BUDAKALÁSZÉRT EMLÉKÉREM**” díjjal évről évre azok munkáját ismerjük el, akik városunk közösségeinek fejlesztésében, a társadalmi, egészségügyi, szociális, sport, kulturális és gazdasági élet bármely ágazatában kiemelkedően hasznos munkát végeztek, és Budakalász értékeit növelő, maradandó eredményeket értek el.

Szeptember végi ülésén a képviselő-testület az idei **Budakalász Díszpolgára** díjat **Lang György sebészprofesszornak, a magyar tüdőátültetési programot megteremtő budakalászi orvosnak adományozta.** Lang György jelenleg Bécsben dolgozik, de fél világ ismeri a nevét, miután a hír tavaly körbejárta a világsajtót, hogy elsőként ő végzett tüdőátültetést aktív koronavírus-fertőzött betegen. A műtétről és Budakalászcól a Hírmondónak akkor így nyilatkozott: *„Klagenfurtból kerestek meg a kollégák, hogy kezelnek egy 45 éves, kétgyerekes családot, akit már hat hete tartanak műtűdön. Szakértői stábot hívtunk össze, hogy végig gondoljuk, mit tudunk bevállalni a beteg érdekében, van-e esély arra, hogy sikerrel végig menjünk a tüdőtranszplantáció útján. Tudni kell, hogy aktív vírusfertőzés esetén általában nem jön szóba tüdőátültetés, ez pedig – a koronavírussal kapcsolatban rendelkezésre álló kevés nemzetközi információ és tapasztalat miatt – ismeretlen terület volt. Lényegében előre menekültünk. Az édesanya élet és halál között volt, ezért a döntésben részt vevők mindegyike úgy érezte, hogy nehéz lesz, de meg kell próbálni.”*

Dr. Lang György Budakalászcól így emlékezett: *„Családunk német származású, és szüleim döntésében, hogy a hetvenes években ide költöztek, biztosan szerepet játszott az is, hogy Budakalászcól 30 évvel a borzalmas kitelepítések után még mindig éltek a falu német hagyományai. Itt rögtön otthon éreztük magunkat. A nyolcvanas évek elejétől, már orvosnagyként, Budakalászcól jártam az egyetemre, és később családommal is ide költöztünk, három gyermekem is javarészt itt nőtt fel. Csodálatos gyermekkorunk volt, az iskola, az egyházközség, a cserkészcsapat, a Faluház, a sportegyesületek mindannyiunk számára meghatározó értékeket képviseltek. Engem a munkám jelenleg a bécsi egyetemhez köt, de gyakran vagyok itthon, és a család egy része most is Szentistvántelepen él.”*

Dr. Lang György 2000-ben a Metro áruházzal kapcsolatos budakalászi népszavazás egyik szervezője volt. Erre így emlékezett: *„A szavazás eredménye már akkor, 20 évvel ezelőtt megmutatta, hogy az itt élő emberek számára milyen fontos a teremtett környezet megóvása, a beépítetlen zöld területek védelme. A két népszavazás a részvételi arány miatt formailag ugyan érvénytelen volt, de felébresztette a civil lakosság éberségét, megmutatta erejét.”*

A Budakalászcól Emlékérem ez évi díjazottját, illetve díjazottjait városunkban mindenki ismeri és szereti, így szintén vita nélkül szavazták meg a képviselők Benkó Attilát, a Faluház (Kós Károly Művelődési Ház és Könyvtár) vezetőjét és az intézmény alkotóközösségének valamennyi tagját.

A Faluházház a budakalászi közösségi élet szíve, motorja. Gyermekek, felnőttek és idősek egyaránt szívesen járnak ide művelődni, szórakozni, sportolni, de a budakalászi nemzetiségek és civil szervezetek is itt tartják programjaik jelentős részét. A kultúra minden ága jelen van a házban, és ők szervezik a városi rendezvényeket is. A munkatársak rengetek karitatív közösségi munkát is vállalnak, például nyári gyerektáborokat is szerveznek. A Lélekbúvár, az Örömmzene, a Hangfoglалó, a RockHáz, a Budakalászi Irodalmi Beszélgetések vagy a Kós Pódium sorozat és képzőművészeti kiállítások, valamint újabban a Mentáskert östermelői piac programjai is itt születtek.

Benkó Attilát nemrég a Nemzeti Művelődési Intézet felkérte, hogy vállaljon szerepet a szakmafejlesztési programban, és adja át a budakalászi legjobb gyakorlatokat az ország más intézményeinek is. A közművelődési szakma csúcsáról érkezett elismerés nem csak az intézményvezető, de az itt dolgozó valamennyi kolléga, a rendezvényszervezők, könyvárosok, a technikai munkatársak és az adminisztrációban dolgozók munkájának elismerése is.

A Díszpolgári Címmel és a Budakalászcól Emlékéremmel szeretnénk valamennyiüknek kifejezni köszönetünket, tiszteletünket és nagyrabecsülésünket. Az elismeréseket október 23-án a városi ünnepség keretei között adjuk át a kitüntetetteknek.

*dr. Göbl Richárd
polgármester*

ÉLHETŐ BUDAKALÁSZ 2021-22.

kérdőíves felmérések és partneri egyeztetések indulnak Budakalász jövőjéről

Budakalász új településfejlesztési koncepció megalkotásába kezdett, amely évtizedekre meghatározza városunk megőrzendő értékeit és a településfejlesztés irányait. A kérdőíves felmérések és a partneri egyeztetések a lakosság, a jelentősebb helyi vállalkozások, a budakalászi intézmények, egyházak és egyesületek véleményét és javaslatait gyűjti össze, és kitér a helyi közlekedési és környezetvédelmi problémákra is.

Az új Településfejlesztési Koncepció kidolgozását és az erre épülő Településszerkezeti Terv és Helyi Építési Szabályzat felülvizsgálatát a tervezőcsapat komplex Megalapozó Vizsgálatok elkészítésével kezdi. Feltárják a gazdasági, társadalmi összefüggéseket, a településfejlesztés szempontjából legfontosabb tényezők változását, elemezzük a jellemző tendenciákat. Vizsgálják az épített környezetet, az épített- és természeti értékeket, a táji-, zöldfelületi adottságokat, a közlekedési-, közmű- és humán infrastruktúrát, az építészeti helyzetet, a térségi összefüggéseket, továbbá kiértékelik a korábbi fejlesztési elképzeléseket és rendezési tervi előzményeket. Ezek összegzéseként készül el a vizsgálati összefoglaló, a helyzetértékelést tartalmazó fejezettel.

Budakalászt az itt élők és közösségeik formálják

Minden települést az ott élők és közösségeik működtetnek. A települési adatokhoz kapcsolatosan fel kell tárni a helyiek véleményét, szempontjait a jobb, biztonságosabb, kellemesebb helyi élet megteremtése érdekében. A szakértői vizsgálatok és a kérdőíves felmérések feldolgozása alapján rajzolódhatnak ki a fejlesztési irányok, a jövőkép, majd személyes egyeztetéseken, fórumokon szerzett tapasztalatokkal elkészül a hosszú távra szóló Településfejlesztési Koncepció.

A jövőképet, a koncepciót személyes partneri találkozókra vitatjuk majd meg, az elkészült tervek pedig felkerülnek a városi honlapra, hogy valamennyi érintett írásos véleményt tehesen. A véleményezés módjáról, idejéről a helyi kommunikációs csatornákon adunk tájékoztatást; és a vélemények figyelembe vételével készül majd el Budakalász végleges Településfejlesztési Koncepciója. Ezt követi majd a rendezési típusú tervezés, ekkor készül el a Településszerkezeti Terv és a Helyi Építési Szabályzat, amelyet az előzetes partneri egyeztetések és államigazgatási eljárás után fogad el a képviselő-testület.

A lakosság, az intézmények, az egyházak és civil szervezetek megkérdezése és véleményük beépítése az Élhetőbb Budakalász 2021-22. program szerves része. Cél a minél nagyobb helyi társadalmi konszenzus elérése és a teljes lakóközösség érdekeit szolgáló terv elkészítése. A számok, adatok, tendenciák megismerése nélkülözhetetlen része a helyzetfeltárásnak, de a belső tartalmat, a hely szellemét, a közösségi lét összetevőit, mozgatórugóit csak a helyben élőkkel folytatott párbeszéd alapján lehet megismerni.

A tervezők a közlekedésre és a környezeti állapotokra is ügyelnek

A folyamat fontos része a közlekedési és környezetvédelmi problémák alapos feltérképezése is. A fejlesztési program része a Fenntartható Városi Mobilitási Terv elkészítése, a budakalászi véleményének és döntési szempontjainak megismerése a helyi közlekedés jelenéről, jövőjéről. Mit tartanak fontosnak amikor közlekedési eszközt választanak, parkolnak? Mi a véleményük a nem motorizált közlekedésről, kerékpározásról, a környezetbarát lehetőségekről? A közös kérdőíven erről is várjuk a visszajelzéseket és a fórumokon közösen fogjuk megvitatni ezeket a kérdéseket is. A begyűjtött adatokat a tervezőcsapat szakmai szempontból statisztikailag feldolgozza. Elemzik és a jövőkép, a településfejlesztési koncepció alakításában, az épített környezet és értékek, a táji, zöld környezet, a közlekedés, a közművek, a közterületek, a humán infrastruktúra tervezésében, az építési övezetek és építési jogok felülvizsgálatában használják fel. A felmérések adatai és az azokból levont következtetések a közösségi-partneri találkozók témái között is szerepelnek, és ezek megvitatása után fogjuk a tervdokumentumokat véglegesíteni.

Személyes partneri egyeztetések – lakossági fórumok, fókuszcsoportok

A személyes találkozások két lépcsőben történnek. Az első alkalomra egy összevont lakossági fórum keretében, a Budakalász egészére kiterjedő Településfejlesztési Koncepció (TFK) készítésének folyamatában kerül sor. Ez november második felében várható a Faluházban. A második ilyen találkozásra a Településrendezési terv készítésekor – várhatóan jövő év tavaszán – több településrészi fórum keretében lesz alkalom, ahol a városrészek konkrét építészeti szabályozást (HÉSZ-t) érintő problémákról és azok megoldásáról lesz szó. Az időpontokról, helyszínekről a helyi médián keresztül kapnak majd pontos tájékoztatást a budakalászi polgárok.

A tervezést megalapozó értékelések már zajlanak és várhatóan október végére lezárulnak. A felmérések és a közösségi találkozók eredményeit figyelembe véve kerülnek rögzítésre Budakalász fejlesztési irányai és készül majd el a Településfejlesztési Koncepció. Ez a szakasz a képviselőtestületi elfogadást követően lezárul, majd a tervezés a HÉSZ elkészítésével, társadalmi és önkormányzati egyeztetésekkel és államigazgatási véleményezéssel folytatódik.

Az Élhető Budakalász program tervezői több évtizedes országos és agglomerációs településfejlesztési és településtervezési gyakorlattal rendelkeznek. Minden újabb terv épít az előzőre, de az időközben előállt és felmerült változásokat hivatott kezelni, rendezni. Ezek a lakossági, gazdasági, kulturális „mozgások” az élet változásai miatt következnek be. Logikus, hogy a mozgatóerők, a városhasználók ismeretei, szándékai nélkül nem lehet, de nincs is értelme tervezni. Összvárosi léptékben és legalább 15-20 éves távlatban kell gondolkodnunk: milyen városban szeretnénk élni és az adottságokból kiindulva hogyan tudunk oda eljutni.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtásról és fontos közlekedési változások bevezetéséről is döntöttek a képviselők

Budakalász Város képviselő-testülete szeptember 29-i ülésén 30 napirendi pontot tárgyalt, amelyeket a szakbizottságok előzetesen megvitattak. A képviselők a Prekobdro, a Klenity és az Ófalu városrészekben fontos közlekedési és forgalomtechnikai változásokról is döntöttek, melyek célja az elmúlt évtizedben bekövetkezett lakosságszám és forgalomműködés következményeinek és kockázatainak lehetőség szerinti kezelése, csökkentése.

Mostantól jelzőrendszeres házi segítségnyújtó rendszer is ügyel az egyedülálló idősekre, betegekre

felmerülő krízishelyzetek elhárítása nyújt segítséget. A testület a szolgáltatást a Kalászi Idősek Klubja alapító okiratába emelte.

A technikai kérdéseket tárgyaló napirendek mellett több fontos téma is szerepelt. Ilyen volt egyebek mellett a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás szolgáltatás budakalászi bevezetése. A szolgáltatás a saját otthonukban egyedül élő, de egészségi állapotuk miatt alkalmanként segítségre szorulóknak számára az önálló életvitel fenntartása mellett

A Lupa-szigetre eddig a Római partról uszályval, vagy komppal érkező teherautók behajtását is korlátozta a testület. Az eddigi szabályozás 12 tonnáig megengedte a behajtást, azonban ez indokolatlanul nagy terhelést jelentett a sziget úthálózatára és közműveire. A Lupa Egyesülettel és a közszolgáltatóval való egyeztetés után a testület úgy döntött, hogy 3,5 tonnánál nagyobb össztömegű gépjárművek a jövőben nem hajthatnak be és az útvonal előzetes egyeztetése is kötelező lesz.

Hasonlóan fontos napirendi pont volt a Barát-patak torkolatába évek óta tervezett, de eddig meg nem valósult zsilipépítés ügye is. Az igen magas dunai vízállások, árvizek során a felduzzadt Dunavíz visszaáramlott a Barát patak medrében, ami veszélyeztette Budakalász lakóit. A zsilip megépítésével a visszaduzzasztás elkerülhető lesz. A Duna és a Barát patak találkozásánál megépülő védmű pályázati pénzből valósul meg, az Önkormányzat 2027 m² területet ad át a kivitelezés megvalósítása érdekében, de egyben szigorú követelményeket határozott meg az építési forgalom útvonalára. Fontos, hogy a készülő zsilip magassága már a mértékadó árvízszinthez igazodik, de ezt a magasságot a várost védő Duna parti töltésnek is mielőbb elene kellene érnie. A Barát patak és a Dera patak közötti dunai partszakaszon állami feladat az árvízi védelem feltételeinek garantálása.

MI ÉS MIÉRT TÖRTÉNIK A KLENITYBEN ÉS A CSAPÁS UTCA KÖRNYÉKÉN?

A képviselő-testület hosszú lakossági és szakmai egyeztetési folyamatot követően elfogadta a Klenity városrészben, illetve a Csapás utca környezetében tervezett forgalmi beavatkozásról szóló javaslatot. Ennek kapcsán számos kérdés érkezett az Önkormányzathoz, illetve a képviselőkhöz. A nagy kihívást jelentő forgalomszabályozási feladattal az Önkormányzat tavasszal egy komoly tapasztalattal rendelkező céget bízott meg. A javaslatcsomaggal kapcsolatban leggyakrabban felmerült kérdéseket Szele Andrásnak, a Mobilissimus Kft. vezető szakértőjének tettük fel.

Miért pont a Csapás utcában, valamint a Klenity területén történik forgalomcsillapítási beavatkozás?

A Csapás utca lakó-pihenő övezet, itt szabályosan ma sem bonyolódhatna le átmenő forgalom. A korábban alkalmazott korlátozott rendészeti eszközök nem voltak alkalmasak a hatalmas átmenő forgalom megszüntetésére. A Csapás utcában a mért időszakban két óra alatt közel 500 autó haladt el átmenő forgalomban a

körforgalom felé, ami minden szempontból messze túl van akár a közlekedésszakmai, akár a lakosság általi elfogadhatóságon és jelentősen több, mint az elvileg főútnak kijelölt József Attila utca forgalma – miközben egy kis lakóutcáról van szó. Itt ráadásul csak a már meglévő szabályozásnak kell érvényt szerezni, ez tehát szinte kötelező beavatkozásként is aposztrofálható.

A Klenity „főutcáját”, a Kántor utca – Téglási András utca útvonalat annakidején alkalmasnak tartották településen belüli elkerülő útnak, de a Kántor utca sajnos nem ennek megfelelően lett megépítve. Valószínűleg akkor még kevesen gondoltak például arra, hogy hétfégenként a 11-es út bedugulása miatt a fővárosból a Dunakanyarba tartó forgalom is a szűk Kántor utcában fog megjelenni. A mérések szerint a hétköznap délutáni torlódások idején a Klenity átmenőforgalmának meghatározó része a Szentistván-telepre tart, azaz budakalászi célú. Napjainkra bebizonyosodott, hogy a Kántor utcában ekkora terhelés mellett a kétirányú autóforgalom állandó konfliktusokat okoz, ráadásul egy szakaszon a járda is hiányzik. A József Attila utcai torkolat a gyalogosok és kérekpárosok számára rendkívül veszélyes. Ezen a területen tehát a káros hatások tompítása és a közlekedésbiztonság javítása a cél.

KÖZLEKEDÉS

A probléma gyökerét a Lenfonónál lévő HÉV átjáró, illetve a közlekedésben lévő körforgalom bedugulása jelenti. Itt mit lehet tenni?

Az érdemi megoldást az északi „fél-elkerülő” megépítése, illetve távlatilag az M0 továbbépítése jelenti, ami az átmenő forgalom jelentős részét távol tartja a városközponttól, mert korlátozásmentes HÉV-keresztezési lehetőséget biztosítanak, hatásukat az egész térség meg fogja érezni, de a fő kedvezményezett egyértelműen Budakalász lesz. Ezen túl a csomópont áteresztőképessége is érdemben növelhető a HÉV peronjainak áthelyezésével, amit az Önkormányzat a H5-ös HÉV folyamatban lévő fejlesztése keretében erősen szorgalmaz. Ezek megvalósulására azonban még éveket kell várni, addig kisebb beavatkozásokkal lehet segíteni a helyzetet, mint például a HÉV-átjárónál lévő lámpák programjainak újabb felülvizsgálata, valamint a körforgalom hatékonyabb működését segítő felfestések.

A javaslatához visszatérve: sokan kifogásolják, hogy a Klenity-ben lakók úgy kerülnek kedvezőbb helyzetbe, hogy más városrészek lakóinak – például a szentistvántelepieknek – áldozatot kell hozniuk.

A fejlett nagyvárosok környezetében fekvő jómódú települések gyakran találják magukat abban a helyzetben, hogy a saját közlekedési igényeik által létrehozott problémák egy része a településen belül csapódik le. Ilyenkor a probléma a jogosnak tekintett utazási igények és a csendes lakóutcák iránti igény között feszül, ami nehezen feloldható társadalmi konfliktusban ölt testet. Fontos megérteni, hogy erre nincs igazán jó megoldás, és főleg nincs olyan, amiben mindenki egyértelműen nyertesnek érezheti magát. Itt olyan megoldást kell keresnünk, ahol a veszteségek minimalizálása mellett érdemi javulást tudunk elérni. Ez a kérdés tipikusan ilyen: a Klenityben lakóknak jogos igényük, hogy az erre nem alkalmas útvonalon ne menjen át óránként 200 jármű feletti átmenőforgalom és a szentistvántelepiek utazási igényeit sem lehet jogszerűen nélkülözni.

A felmérések alapján a Klenityen keresztül haladó forgalom jelentős része Szentistvántelepre tart, vagy onnan érkezik, a kiinduló állapot szerint tehát a konfliktus kódolva van. A Klenityben lakók a terület átmenő forgalom előli teljes lezárását szerették volna elérni, a városvezetés azonban ezt nem támogatta. Megbízói felkérésre olyan megoldást kerestünk, mely a közlekedésbiztonság és a forgalmi helyzet terén úgy hoz érdemi javulást a Klenity területén, hogy közben a szentistvántelepiek számára a lehető legkisebb áldozattal járjon. Több tucat megoldási javaslat elemzését követően jutottunk arra, hogy a szentistvántelepiek számára a hazajutás irányában fenn kell tartani a rövidítési lehetőséget, így ők engedéllyel továbbra is használhatják a Kántor utca Szentistvántelep felé egyirányúsított szakaszát. A József Attila utca felé viszont megszűnik az áthajtási lehetőség, így az ingázók reggelente vagy a körforgalom felé kerülnek, vagy torlódás esetén néhány perces kerülővel Szentendre felé jutnak ki a 11-es útra. Az északi elkerülő megépítésével ez a kényelmetlenség is eltűnik, hiszen közvetlen kapcsolat jön létre Szentistvántelep és a 11-es út között.

A Csapás utcában, illetve a Klenityben lakók a nyugalomuk mellett még süllyedő oszlopokat is kapnak „ajándékba”?

A Csapás utca és környéke jelenleg is lakó-pihenő övezet, itt a beavatkozással gyakorlatilag a legális állapotot sikerül biztosítani. A Csapás és Kertész utcákba tervezett nyitható oszlopokhoz az Önkormányzat döntése alapján a helyi lakók sem kapnak ingyenes hozzáférést. Alapesetben tehát ők is kerülőutakra kényeszerülnek, vagy az oszlop nyithatóságáért fizetve hozzájárulnak a beruházás költségeihez. Természetesen a mentők, tűzoltók, rendőrök bejutása akadálymentes lesz.

Mire számíthat a város többi lakója?

Ha a fő „surranópályákat” lezárjuk az átmenő forgalom elől, akkor várható, hogy akik nem Budakalászra, illetve Budakalásztól közlekednek, azoknak egy része a hosszabb menetidő miatt kikerüli a városközpontot. Sajnos a torlódások várhatóan így is megmaradnak, a mellékutcaiból kiszorított autósoknak is be kell állniuk a sorba a József Attila utcában. A kocsisor hossza tehát még nőhet is, viszont sokkal gyorsabban haladhat a HÉV-átjáró felé, hiszen a korábban a Csapás utcán át a körforgalomba érkező, ott pedig elsőbbséget élvező autósok helyett a József Attila utcából érkezők több lehetőséget kapnak.

Mi lesz, ha nem jönnek be a számítások?

A mai állapot fenntarthatatlan, ebből mindenképpen előre kell lépni. Az ilyen jellegű lépéseknek természetes módon van kockázata is, azonban az előzetes mérések és számítások alapján ez a kockázat szerencsére nem túl nagy. A beavatkozások fő veszteségei a Budakalászt átmenő forgalomban használók lesznek, fő nyertesek pedig a Klenity és a Csapás utca lakói. A tervezett beavatkozásnál az utánkötés is rendkívül fontos. Az új forgalmi helyzet tapasztalatait értékelni kell, az eredmények ismeretében lehet dönteni a finomhangolásról, vagy szükség esetén további intézkedésekről.

A Csapás utcában és a Klenity városrészben több ponton szabályozzák a forgalmat a helyben élők biztonsága érdekében.

1956

MÚLTIDÉZŐ

BUDAKALÁSZI FORRADALMÁROK ÉS MALÉTER-KATONÁK

A hatvanöt évvel ezelőtti forradalom- és szabadságharcnak kalászi és szentistvántelepi lakosok is aktív részesei voltak. Városunknak két hősi halottja van: Tolonits Gyula a Parlament előtti sortűz áldozata lett, a nemzetőrként szolgáló Téglási András életének pedig egy szovjet tank vetett véget. A teljesség igénye nélkül ismerjék meg néhány budakalászi '56-os történetét.

1956. október 23-án Dr. Kulin Sándor, városunk későbbi polgármestere negyedéves orvostanhallgató volt. Délelőtti előadásukat két fiatal érkezése szakította félbe: egyikük a Műegyetemről, másikuk a Zrínyi Katonai Főiskoláról jött, és kérte a medikusokat, csatlakozzanak csendes felvonulásukhoz, amivel a szovjet elnyomástól szenvedő lengyel nép iránti szolidaritásukat és a MEFESZ (Magyar Egyetemisták és Főiskolások Szövetsége) tizenhat pontos követelését kívánták nyomatékosítani; többek között a szovjet csapatok kivonását Magyarországról. Bár az egyetem vezetősége és a Dolgozó Ifjúság Szövetsége (ifjúsági tömegszervezet volt az 1950-es évek első felében röviden DISZ - szerk.) ezt nem támogatta. Az orvostanhallgatók negyed háromkor kinyitották az egyetem rájuk zárt kapuját, és csatlakoztak a tüntetéshez.

Tüntetés október 23-án | Fortepan, Faragó György

Kulin Sándor *Visszapillantó* című könyvében érzékletesen ír az '56-os forradalom kitöréséről: „A Margit hídon akkora a tömeg, hogy mozdulni is alig lehet. A Bem teret meg sem tudjuk közelíteni. ... Elterjed a hír: mindenki a parlament elé! A Kossuth tér és környéke tömve emberekkel. Már nem csak a diákság... A naplemente alkonyatba vált, de a tömeg nem mozdul. Kitarító követelés: Nagy Imrét akarjuk hallani... Közben a Földművelési Minisztérium felől terjedő hangzavar, rémisztő hírek terjednek: a rádiónál lövik a tüntetőket.” Miután az egyetemisták követeléseit egy útba eső nyomdában társaival együtt sokszorosították, és látta amint nyitott teherautókban fegyveres munkások száguldanak az Astoria felé,

a Bem laktanya raktárainál segített lőszerrel és fegyverekkel megpakolni néhány teherautót, majd a hajnali első HÉV-vel hazajött Szentistvántelepre.

Felvonulók október 23-án | Fortepan, Faragó György

Október 24-e ködös, nyirkos reggelén Budakalászon is mindenki arról beszélt, amit a rádióban hallott, a községben vagy Budapesten tapasztalt. A budakalászi Lenfonó- és Szövőgyárban az egyik ifjúsági vezető javaslatára, aki a Petőfi Kör tagjaként vett részt az eseményekben, megalakították a forradalmi munkástanácsot, amelybe Kurdics Sándor sportolót is beválasztották. A textilgyár munkástanácsa a gyári gazdasági vezetőkkel együttműködve azon munkálkodott, hogy az üzem termelése zavartalan legyen a forradalom alatt. Feladatuk volt a bölcsőde, az óvoda és a gyári konyha zavartalan működésének biztosítása is.

Október 24-én Ilyés László, tizenkilenc éves budakalászi gépész Budapestre tartott, de a Nyugati Pályaudvarnál tovább nem jutott. Mivel már lőttek a városban, többedmagával hazaindult Budakalászsra. A Tanácsházán azonban már várták a hazatérő kalásziakat, és ellenforradalmárokként vitték őket az ávosok teherautón Szentendrére, a volt szovjet laktanyába. Két nap múlva édesapja közbenjárásának köszönhetően kiszabadult, de aláíratott vele egy papírt, hogy többé nem teszi be a lábát Budapestre.

Tolonits Gyula bádogos, a budakalászi Szent Kereszt Felmagasztalása templom toronykeresztjének készítője, aki Makk Ferenc plébános segítőként is tevékenykedett, aznap dalt tanított a ministráns gyermekeknek: „Jézuska, Jézuska, figyelj most reám! Kis szívem, hű szívem szeret igazán.” Másnap, október 25-én részt vett a Kossuth Lajos téri tüntetésen, ami később „véres csütörtök” néven vált ismertté a történelemben, hiszen máig tisztázatlan körülmények között magyar karhatalmi és szovjet katonai alakulatok tüzet nyitottak a Parlament előtt békésen gyülekező tömegre. Tolonits Gyulának egy géppuskasorozat szelte ketté a mellét. November 3-án Makk Ferenc atya temette el „a község impozáns részvéte és szeretete mellett” – tudjuk meg a Historia Domus 1956-os feljegyzéséből.

MÚLTIDÉZŐ

A forradalom kitörését követően rögtönzött gyűlést tartottak a kalászi Tanácsházán, amin Makk Ferenc plébános atyái is felszólalásra kérték. Okos és mérsékelt beszéde, amiben elismerte, hogy voltak bűnök, de ez nem lehet ok hasonló önkényes bűnök elkövetésére, hatással volt a forradalom budakalászi eseményeire. Itt nem történt önbíráskodás, mindent a megalakuló törvényes szervezetek – forradalmi bizottságok, forradalmi üzemi tanácsok – irányítottak.

Október 25-én a rádióban felhívás hangzott el: jelentkezzenek az orvosok és medikusok a kórházakba. Kulin Sándor biciklivel indult a fővárosba, hiszen ekkor már leállt a tömegközlekedés. Szülei a híreket hallva aggódtak, de nem tartották vissza. „A Sportkórház tornatermében alakítottak ki egy ideiglenes szükség kortermet, ahol könnyebb sérülteket, esetleg műtét utáni lábadozókat kell ellátni... A naponkénti hazautazás természetesen nem oldható meg, ezért az éjszakákat is ott töltöm – emlékezik a Visszapillantó-ban. Október 29. vagy 30. Harci szünet, de az Üllői út és a körút kereszteződés, a Corvin-köz környéke nemcsak, hogy nem biztonságos, de a közlekedés fizikailag sem lehetséges a rengeteg kiégett tank és egyéb harci jármű és roncs villamos miatt. A Petőfi hídon a Tűzoltó utcáig megyünk... tervünkre engedélyt csak a laktanya parancsnoka adhat, aki két nap óta a HM-ből azzal a céllal ideküldött Maléter Pál ezredes, hogy a sokadik fegyverletételi felszólításnak érvényt szerezzen, és a Corvin közietek „hatástalanítsa”... beléptünkkor éppen telefonál. Izgatott szóváltás a HM-mel, kihangsúlyozva. Maléter: „Ezredes bajtárs, a felkelőket nem szerelem le, nem fogom el, hanem velük együtt, közösen járőrözve biztosítjuk a nyugalmat.”

Kilián laktanya | Fortepan, Comet Photo AG Jack Metzger

Október 31-én a Maléter Pál vezette Kilián-laktanyán Nagy Imre jóváhagyásával megalakult a Nemzetőrség, amely a honvédség, a rendőrség és a civil ellenállók csoportjait hangolta össze egységes parancsnoki vezetés alatt a szovjet megszállók elleni küzdelemben. Ilyés László, aki a tilalom ellenére október 26-a és 30-a között részt vett az Üllői úti harcokban, Budakalászból hazatérve november 1-én beállt a nemzetőrök közé. Kalászon 25-30 karszalagos nemzetőr vigyázta a rendet: katonák, rendőrök, civilek vegyesen, akik ezalatt

Kalászi iskolások 1956 nyarán

a munkahelyükről kapták a fizetésüket. Este hattól hajnal hatig kijárási tilalom volt a községben, de a nemzetőrök éjjel-nappal járőröztek. Budakalászon két ütegállás volt nyolc-nyolc ágyúval, az egyik az Omszk-tó mellett, a másik az Ürömi úton. Miután november 3-án szétszéledt a honvédség, az ütegállásokat is a nemzetőrök foglalták el, de az ágyuk használhatatlanok voltak, nem volt bennük ütőszeg.

Kulinéknál október végén drámai volt a hangulat. Két forradalmár fiuk, Sándor és Imre napokig nem jött haza Budapestről, semmit sem tudtak róluk. Édesapjuk régi barátja, meg is látogatta a családot, hogy kondoleáljon és gratuláljon, amiért két fiút is adtak a hazának.

A forradalom idején Kalászon nem volt tanítás, a tanári kar egy emberként állt a forradalom mellett. Amikor 24-én bementek a diákok az iskolába, bejelentették nekik, hogy megszűnik a kötelező orosz tanítás. Az itthon maradó nyolcadikos Kulin Ferenc barátaival azt tervezte, hogy ásóval, csákánnyal, lapáttal felbontja a macskaköves Szentendrei utat, hogy a szovjet katonák a szentendrei laktanyáról ne tudjanak bemenni Budapestre. Akciójukból nem lett semmi, mert a szülők megakadályozták, de ez is jól mutatja a Budakalászon forrongó hangulatot.

A forradalmi reményeket és heroikus napokat a november 4-i szovjet katonai invázió döntötte porba. Kalászon novemberben még aktív volt a nemzetőrség. Téglási András műszaki tiszti iskolai növendék két másik Szentendrei tanuló bajtársával november 10-én Berdón járőrözött. Egy Üröm felől érkező szovjet harckocsi tüzet nyitott és eltalálta a huszonegy éves nemzetőrt, aki azonnal meghalt. December elején a szentendrei rendőrség leszerelte a kalászi nemzetőröket: elvették a fegyverüket, igazolványukat. Ilyés Lászlót a börtöntől egy katonai behívó mentette meg, de egész életét végigkísérte egy fekete dosszié, ami mindig előkerült, amikor új állásra pályázott.

Kulin Sándornak a forradalom után bujkálnia kellett, amíg 1957 tavaszán amnesztiát nem kapott, de hiába hívták fővárosi kórházakba, diplomaszerezése után csak vidéken tudott elhelyezkedni. Kurdics Sándort nyolchónapos kislánya mellől vitték el 1957 egyik éjjelén, majd az államrend megdöntésére való szervezkedés vádjával ítélték szabadságvesztésre. Később sem kapott végzettségének megfelelő állást, hiszen „pettyes volt”. Így nevezték az '56-os forradalomban érintetteket. Ma mindannyian Budakalász díszpolgárai, a Klenity egyik utcája pedig Téglási András nevét viseli.

A BÖRTÖNBŐL BUDAKALÁSZRA ÉS VISSZA A BÖRTÖNBE

2021. szeptember 14-én este zsúfolásig megtelt a budakalászi nagytemplom. Deutsch József, a Szent Kereszt Felmagasztalása templom búcsúján az alábbi a gondolatokkal köszöntötte a szentmisét bemutató Somogyi Sándor (regnumi* nevén Soma) atyát, aki a kommunista, pártállami időkben sok éven át volt lelki gondozója a budakalászi fiataloknak.

Kedves Soma Atya! 1966. december 25-én, karácsony első napján reggel a kalászi templom sekrestyéjében találkoztunk először. Bejöttél a templomból a sekrestyébe, kezét nyújtottál s bemutatkoztál: „Szevasz komám! Soma vagyok.” Ekkor én 18 évesen, a legidősebb budakalászi ministráns voltam.

Tudtuk, hogy börtönből szabadulása után Budakalászra egy olyan fiatal atya érkezik, akinek az ÁEH (Állami Egyházügyi Hivatal – 1951 és 1989 között jellegzetes pártállami szervként egyik fő feladata az egyházak ellenőrzése, irányítása volt, aminek során szorosban együttműködött az egyházakat ellenőrző titkosszolgálatokkal, állambiztonsági szervekkel – szerk.) csak kántori tevékenységet engedélyezett.

Korosztályom, az 1950-es években eszmélődő gyerekek, az 1956-os Szent Forradalom és Szabadságharc utáni akasztások és bebörtönzések éveiben megtapasztalta: magyarnak és kereszténynek lenni tiltott és büntetendő állapot! Ami érdekes, mi ezt természetesnek találtuk, tudván a katekizmusból, hogy a mi Urunk Jézus Krisztus is a keresztfán végezte. A jó Makk Ferenc plébános atya a 60-as évek elején ezt a gyönyörű templom-titulus feszületet állíttatta a szemünk elé, így már gyermekként belénk ivódott a keresztereje.

1967 elejétől két budakalászi csoportot szerveztél: egy fiút, a ministránsokból és egy leányt, a virágozókból. Mi zömében Makk Ferenc atya közvetlen munkatársainak a gyermekei voltunk, akik az Atya és a családok nevelésének köszönhetően kerültünk Hozzá közel. Általad ismerkedtünk meg a Regnummal, mint lelkes mozgalmal. Meghívtál a földalatti katakomba keresztény élet szépségébe. Erdőkben, barlangokban, lefüggönyözött pesti lakások csendjében növekedtünk Isten- és emberszeretben, és megéltük a közösség erejét. A regnumi atyák fele börtönben ült, a másik fele velünk foglalkozott; értünk, a magyar fiatalokért áldozták életüket. Számomra különösen emlékezetes egy budaörsi barlangi karácsonyi mise, valamint egy Csobánka-szentkúti mise. A papszentelések Esztergomban, a primiciák és éjszakai túrák, imádkozások, mind-mind felejthetetlen lelki élményt jelentettek.

Ezt a csodálatos időszakot szakította félbe az 1970. szeptember eleji letartóztatási hullám és sok más sorstársad mellett Téged ismét letartóztattak. Szeptember 12-től kezdődtek el a Gyorskocsi utcai kihallgatások, majd 71-ben a papi perek, mert akkor a fiatalokkal való hitéleti foglalkozások államellenes összeesküvés minősítést kaptak. Nem csodálkoztunk, már ismertük a kommunizmust és ismertük az Egyház életét. Megtapasztaltuk a gyűlöletet és kiváló papjaink bátorságát; de általad, Makk plébános atya és a regnumi atyák által megismertük Isten szeretetét is.

Kedves Soma Atya! Börtönből jöttél közénk Budakalászra és a börtönbe hurcoltak vissza közülünk, de mindannyiunknak itt hagytad az Örökkévalóságnak azt a darabját, amit Isten országának hívunk. 1974 talán januárjában munkahelyemről hazafelé tartva felszálltam a 28-as villamosra, és ott megláttam Túri atyát. Rögtön kapcsoltam – Somáékat kiengedték a börtönből! Még aznap este elmentünk a lakásodhoz, ahol fogadtál bennünket. Mondtad, hogy nagy árat fizetett a Magyar Katolikus Egyház a szabadulásokért, hiszen a bebörtönzött papok szabadon bocsátása fejében Mindszenty hercegprímás atyát a pápa megfosztotta érseki székétől.

Te visszatértél Budakalászra, s ott folytattad, ahol négy évvel előtte megszakították munkádat. Ezután még kilenc évig, Makk atya nyugdíjazásáig dolgoztál a budakalászi ifjúságért az utánunk következő generációért – Kamp Frédi, Pipó Józsi - Feri, Decsi Laci, a Tolonicsok, Schifi, Dudás Tibi – a teljesség igénye nélkül sorolom őket. Kedves Soma! Megköszönjük Istennek értünk végzett munkádat, szenvedéseidet és áldást hozó létedet. Isten éltesen sokáig!

*A Regnum Marianum Közösség a magyarországi katolikus lelkes mozgalmak egyike. A szervezetet gyakran nevezik egyszerűen Regnumnak, tagjait regnumiaknak; fő tevékenységük a gyerekek, fiatalok nevelése.

Soma atya 2021-ben Budakalászon

Nagy László, Tihanyi Vilmos és Soma atya egy börszönyi kiránduláson 1986-ban

KÖZÖSSÉG

A NEMZETKÖZI EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUS ELŐKÉSZÜLETEI

2021. szeptember 5-12. között tartották meg Budapesten az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszust (NEK), amiről minden média is beszámolt. A monumentális esemény mögött hatalmas szervezés és háttérmunka húzódik, amiről Bors Katalint, a Kongresszus főtitkárának személyi asszisztensét, a budakalászi katolikus közösség aktív tagját kérdeztük.

Kezdeti lépések

2016. januárban derült ki, hogy Magyarországon kerül megrendezésre a Kongresszus. 2016. őszén összehívtak egy 4-5 fős csapatot, hogy elkezdjenek dolgozni az akkor még 2020-ra tervezett rendezvény előkészületein. Mivel egy ország 80-100 évente rendezhet egy ilyen hatalmas jelentőségű találkozót, ezért senki sem volt, aki gyakorlott lett volna a lebonyolításában. A Vatikán rendelkezésre bocsát ilyenkor egy konkrét forgatókönyvet, az úgynevezett „Római dokumentumot”, ami alapján a szervezők gyakorlat hiányában is pontosan ki tudják dolgozni a részleteket. Először ki kellett találni a dátumot, az arculatot, majd meg kellett határozni azt, hogy kik legyenek a munkatársak. Ahogy közeledett az alkalom, úgy lett egyre több a feladat, egyre többen kapcsolódtak be, mígnem a végére több százan dolgoztak rajta. A felelősség óriási volt, hiszen ennek a munkának nemcsak a NEK lebonyolítása volt a célja, hanem a hívek lelki felkészítése is.

3+1 év

A NEK szervezőbizottsága felépített egy három éves lelki tervet, ám a COVID járvány miatt ez négy évre módosult. Minden évnek külön mottója, tematikája és segédanyaga volt, amik alapján lehetett egyénileg és csoportosan is készülni az eseményre. Az első évben a Krisztussal való személyes kapcsolaton volt a hangsúly, a második év a közösségről szólt, a harmadik év a missziót helyezte az előtérbe, a negyedik évben pedig a tetteké volt a főszerep. Már az előkészületek éveiben kezdtek megmutatkozni

a lelki megújulás jelei. Kelemen László atya, Budakalász plébánosa évek óta fáradhatatlanul vezette a híveket, az ő munkáját pedig a „missziós küldöttek” segítették. Az Esztergom-Budapesti főegyházmegyében minden plébánián szolgál missziós küldött. A Budakalászi Szent Kereszt Felmagasztalása Templomban Turra Erzsébet, Szentistvántelegen Andrásfalvy Márton képviselte a NEK ügyét, hozták városunkba a híreket és szervezték helyi szinten az előkészületeket önkéntesen. Szabadidőben, lelkesedésből végezték az elmúlt négy év feladatait.

Beérett a gyümölcs

Több aggodalom volt a NEK szervezése körül, aminek fő oka a járvány volt, de a kedvezőtlen időjárási viszonyok is meg tudták volna nehezíteni a találkozó hetét. Az online térben megtartott eseményre is volt ugyan forgatókönyv, de ennek a Kongresszusnak a lényege a személyes találkozásban van. Számtalan részletnek kellett sikeresen összeállnia ahhoz, hogy megvalósuljon az, amire sok millió katolikus hívó várt. A gyümölcs gyönyörűen beérett, és Isten kegyelméből minden várakozást felülmúlt.

„Olyan érzés volt, mint amikor egy álom megvalósul: hiszed is meg nem is. Tényleg itt van, tényleg megcsináltuk, tényleg itt van mögöttem több százezer ember, tényleg itt vagyok. Összeért több száz ember munkája és sok százezer ember 4-5 éves imádsága. Hálásak vagyunk a Szentatyának, hogy eljött, mert tényleg nagyon megerősítette az országot, és a közvetítéseknek hála, az egész világot.”

Lassan lezárul a szervezők munkája, de mindenki abban bízik, hogy a Kongresszus egy hitéleti dobbantó volt a katolikus hívőknek, közösségeknek.

„Ugrani kell. Van hitünk, sokan vagyunk, a hitünkben van erő, az értékrendünkben van jövő.”

Gulyás Rita

Budakalász zászlaja is ott volt a körmenetben és a pápai szentmisén

Városunk zászlaja alatt vettek részt a budakalászi katolikus közösségek tagjai, valamint a testvérvárosi találkozóra érkezett adai és lövétei fiatalok, illetve kísérőik az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus gyertyás körmenetén és az ünnepi zárómisén.

Szombaton délután a Kossuth téren celebrált szentmisét Erdő Péter bíboros. A mise után a résztvevők mécsesekkel kísérték az Oltáriszentséget az Andrásy úton a Hősök terére.

„A közösségi összetartozás megélésének éreztem, melyet a templomból kivittünk az utcára.”

Az 52. Eucharisztikus Kongresszus számos ünnepélyes és meghitt programja mellett kétségtelenül a vasárnap délelőtti ünnepi zárómise volt a legemlékezetesebb, amelyet Ferenc pápa celebrált. Budakalászlól 301 főt regisztráltak a szertartásra, a testvérvárosokból összesen 27 fő követte a kalászi lobogót.

„A kezdés előtt a Hősök tere környékén és az Andrásy úton hatalmas sorok várahoztak a beléptetőkapuknál, de a Lövétéről érkezett

Tódor Lóránd kántor úr és két papnövendék vendégünk vezetésével egyházi énekekkel tettük emelkedetté a várakozás hosszú perceit, amihez a körülöttünk álló hívők is örömmel csatlakoztak.”

A mi szektorunk a Bajza utcánál volt, de a katolikus egyházfőt a szentmise előtt testközelből is láthattuk, amint a pápamobilon végigvonult az Andrásy úton üdvözölni a híveket. A szentmise helyszíne a Hősök tere volt, de a közel százezres tömeg az óriáskivetítőkön közelről követhette az eseményeket.

A pápa prédikációja mellett igazán lélekemelő élmény volt hallgatni a Magyar Állami Operaház Zenekara és annak a kétezer fős kórusnak a zenei szolgálatát, amely a Kárpát-medencei magyarság katolikus templomainak énekkaraiból állt össze az ünnepi záróeseményre. Az alkalom végén együtt áldoztak a budakalászi közösség résztvevő tagjai a Délvidékről és Erdélyből érkezett magyar testvérekkel, ami szintén megerősítette az egységet a testvérvárosi kapcsolatok között. A pápai misét és a közös ebédet követően a Budai Várba látogatott el a lelkes csoport, ahol dr. Deák Ferenc jegyző úr volt az idegenvezető.

„ILYEN VENDÉGLÁTÁSBAN MÉG SOHA, SEHOL NEM VOLT RÉSZÜNK!”

Testvérvárosi találkozó Budakalászon, szeptember 9-13.

Szeptember 9. és 13. között a Testvérvárosi találkozó keretében összesen 27 adai és lövétei fiatal és kísérőket láttunk vendégül. Az 5 napos programsorozat alatt bejártuk Szentendrét, Budapestet, a Budai Várat, a Lupa-szigetet. Elkoptattuk a cipőink sarkait a Faluház által szervezett Lenvirág táncházban, részt vettünk a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus hétvégi rendezvényein. Jókat ettünk és barátságokat kötöttünk a Cserkészházban valamint leginkább jól éreztük magunkat, életre szóló élményeket szerezve.

Kántor úr és a lövétei csapat

Lövete egy kis falu Erdélyben, Hargita megyében, Székelyudvarhely és Csíkszereda között, a Kis-Homoród völgyében. A települést a katolicizmus bástyájának is nevezik, mivel tőle délre már unitárius többségű falvak vannak. A kísérők között ott volt a település kántora Tódor Lóránt, két kispapjuk Balázs Barnabás és Lázár Hunor, György Gabriella (Gabika) hitoktató valamint Pál Ilona és Demeter Margit. Beszélgetéseink alatt kiderült: Lövete szinte teljesen magyar lakta falu, nem feltétlenül szükséges a román nyelv ismerete, legtöbbször csak konyhanyelven beszélnek a románok. „Lövétén mindenki magyarul beszél, kivétel a rendőr és az ortodox pap, de a rendőrrel nem kell feltétlenül diszkurzusba elegyedni...” – meséli nevetve Barnabás. Annyira jófej, barátságos, nyílt és közvetlen embereknek ismertem meg a lövétei csapatot – diákokat és kísérőket egyaránt – hogy pillanatok alatt megtaláltuk a közös hangot. Személyes nagykedvencem, hogy gyönyörűen beszélnek a magyar nyelvet és persze teljesen máshogy, mint mi. A legelső telefonbeszélgetésünkön igen csak kellett koncentrálnom, hogy megértsem kántor úr – mert mindenki csak így szólítja Lórántot

tegezés mellett – szavait. De olyan szépen és ízesen beszélnek, hogy számomra öröm volt hallgatni. Ezek mellett fantasztikus emberek: kedvesek, tisztelettudóak, alázatosak, semmit nem vesznek természetesnek, viszont bármit, amit kapnak, tiszta szívből köszönik meg. Okosak és főleg bölcsek, valamint a hitük az életük természetes része. Ugyanakkor jófejek, modern felfogásúak, viccesek és némelyik fiúnak elképesztő beszélőkéje van.

Sanyi bácsi, aki egymaga olyan, mint egy olasz falu

Az adai csapat kisebb létszámban jött, mint a lövéteiek, 5 diák és 3 felnőtt kísérő személyében. (Ada a Vajdaságban egy kis város, közel a magyar határhoz.) Az én családom is elszállásolt egy adai kislányt a három közül, aki pont annyi idős, mint az én lányom, néhány nap különbséggel. Lehet, hogy ezért is, de az adaiakkal – a felnőtt kísérőkkel –, az első perctől kezdve nagyon közvetlen, baráti kapcsolat alakult ki köztünk; olyan érzésem volt,

mint akik ezer éve ismerik egymást. Bartusz Valéria (Valika) csoportvezető, Éter Sándor (Sanyi bácsi) és Kiss László (Laci) az idősödő, de nagyon fiatalos buszvezető. Az 5 napos programsorozat alatt sokat „lógunk” együtt: táncoltunk a Lenvirág táncházban a Faluházban, együtt barangoltuk be Szentendrét és a Luppa-szigetet, lógattuk a lábunkat a Dunába. Az együtt eltöltött idő alatt egy nagyon szórakoztató, vicces, közvetlen társaságot ismertem meg személyeikben. „Sanyi bácsi, aki egymaga olyan, mint egy olasz falu” – jegyezte meg nagyon találóan és pozitívan egyik kedves kollégám. Nyüzsgő, étellel teli.

Barátságok születtek

Az ilyen találkozóknak lényege – azontúl, hogy megismerjük egymás településeit – leginkább az, hogy barátságok szövődjenek. Az ide látogató csoportot budakalászi családok szállásolták el. A szállásadók nagyon kedvesek, segítőkészek és együttműködők voltak. Köztük és a vendégek között nagyon jó viszony, több esetben a vendéglátók és a szállásadók gyerekei között barátságok alakultak ki. Mint említettem, mi is „befogadtunk” egy adai kislányt, Katát. A másik két adai kislány is egyidős a lányommal, így ők négyen nagyon jó barátságba kerültek. Pénteken a Cserkészházban szervezett programokon egész délután és este együtt voltunk/voltunk. Együtt „paintball” nyilaztunk. (Így neveztem el, mert ez a játék, olyan, mint a paintball, csak nyilakkal kell lőni egymást. Persze védőszemüvegben és szivaccsal biztonságossá tett nyílveszőkkkel.) Bógrácsolunk, pörköltöztünk, tábortüzeztünk. Szombaton délelőtt pedig piknikeltünk az OMSZK parkban az adai felnőttekkel együtt. A fűben heverve, miközben beszélgettem Valival, Sanyival és Lacival elnéztem a tinilányokat, ahogyan önfeledten nevedgéltek társasozás közben, és azt gondoltam, hogy ennek az egész programsorozatnak – persze azonkívül, hogy lássák a Pápát – ez a lényege. Az emberi kapcsolatok, a barátságok.

„Ilyen vendéglátásban még soha, sehol nem volt részünk!”

Azt mondják a bölcsek, hogy az ember életében – élete végén, amikor számot vet magával – nem az számít, hogy mennyi anyagi javat hordott össze vagy mennyi időt töltött a munkahelyén, hanem hogy mennyit élt. Milyen élményeket élt meg, gyűjtött a családjával, a szeretteivel, barátaival, kedves ismerőseivel. Nos, mi ezalatt az 5 nap alatt összegyűjtöttünk jónéhány életre szóló élményt.

Kétségtelenül, az egyik legmeghatározóbbak a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus programjai voltak: a szombati gyertyás körmenet a Kossuth térről a Hősök teréig valamint a vasárnapi pápai zárómise a Hősök terén. A budakalászi záródokcsoporton belül a lövétei és adai vendégek egyenpólóban voltak. A szombati program alatt a szervezők egyenpólós vendégeinket kiragadták a tömegből és a vip-zónába kísérték őket, így közvetlen közelről szemlélhették az eseményeket. A vasárnapi pápai misére pedig volt, aki 25 éve várt... Ilonka – az egyik lövétei kísérő – könnyes szemmel mesélte el nekem, hogy ő 1996-ban is feljött Lövétéről, amikor II. János Pál Pápa látogatott Budapestre, hogy meghallgassa a pápaimisét. Valamilyen okból elkeveredett a csoporttól és végül akkor lemaradt a pápalátogatásról. Most viszont sikerült befejeznie azt, amit 25 éve elkezdett...

Utolsó nap délelőtt a Luppa-szigetre látogattunk. Sanyi bácsi büféjéből hozatott isteni rántott hús petrezselymes krumplival volt az ebéd, amit az OGYH üdülőjének kertjében, a platánfák alatt fogyasztottunk el, egy közös éneklős áldás után. Végigsétáltunk a Platán-soron a sziget egyik végén található kis emlékhelyhez. Gyönyörű időnk volt, kellemesen sütött a nap. Leültünk a padokra és az a nyugalom és béke, ami áradt az egész környezetből, az egész szigetből, bejárta mindegyikünk porcikáit. Visszafelé kántor úr azt mondta: „Ilyen vendéglátásban még soha, sehol nem volt részünk!” Ez nemcsak olyan udvarias „köszönöm” volt. Oly őszintén és belülről fakadóan mondta, hogy engem meghatott, a csontomig hatolt.

Búcsúzás

A Faluház parkolójában álltunk a buszok előtt és búcsúzkodtunk. Többen eljöttek a szállásadók közül is, az önkormányzat munkatársai közül is, hogy elbúcsúzhassanak vendégeiktől. Bíbor – az egyik szállásadó cserkészlány – nyakában ott lógott a nála elszállásolt két kiskamaszfiú és bizonygatták, hogy tartják a kapcsolatot.

Laci, kedvenc adai buszsofőr bácsim, odalépett hozzám: „Köszönünk mindent és Téged úgy ellopnálak!” – mondta búcsúzóul nevetve.

Én pedig úgy ellopnék mindenkit, azaz visszalopnám azt az 5 együtt töltött napot...

Sebaj, jövőre ugyanekkor és mondanám, hogy ugyanitt, de nem, mert jövőre mi megyünk!

„Örvendünk, hogy ott lehettünk Önökkel/veletek és együtt ünneplhettünk, találkozhattunk, megismerkedhettünk! Isten fizesse minden irántunk tanúsított jótéteményüket! Isten áldja Önöket/titeket!” – Tódor Lóránt lövétei kántor köszönő-búcsúlevele.

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

A BARÁT PATAK TORKOLAT ÉS KÖRNYEZETÉNEK FEJLESZTÉSE

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság és a Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság között 2020. augusztus 26-án Konzorciumi megállapodás került aláírásra, amelynek célja a „Barát-patak torkolat és környezetének fejlesztése”. A projekt során árvízvédelmi műtárgy létesül a Barát-patak torkolatába, amely megakadályozza, hogy az árvizek során a víz patakba történő visszaáramlását, ezáltal pedig védelmet nyújt, a Budakalászi öblözet számára.

A fejlesztés célja az érintett Csillaghegyi- és Budakalászi-öblözetek árvízvédelmének fejlesztése, a Barát-patak torkolatának környezetében, 0+257,99 – 0+240,18 fkm szelvények közötti szakaszon épített árvízkapu alkalmazásával.

A Projekt megvalósítása pályázati forrásból történik, az Önkormányzatot ezzel kapcsolatban semmilyen pénzügyi kötelezettség nem terheli. Az építési munkálatok már idén megkezdődnek.

BURSA HUNGARICA FELSŐOKTATÁSI ÖSZTÖNDÍJ 2022

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjpályázat célja a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló felsőoktatásban már résztvevő budakalászi hallgatók és felsőoktatási tanulmányaikat kezdeni kívánó fiatalok rendszeres havi támogatása.

A 2022. évi Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjpályázati program teljes pályázható keretösszege 800.000 Ft.

A pályázat benyújtásának határideje: 2021. november 5.

A pályázat részletei a www.budakalasz.hu/onkormanyzat/onkormanyzati-palyazatok-2021/ oldalon találhatóak.

ELKÉSZÜLT A JÁRDA, BIZTONSÁGOS ÉS RENDEZETT LETT A KÖRNYEZET

A Lenfonó HÉV-megálló és a körforgalom (Country Tanya Étterem) között befejeződött a járdaépítés, miután Budakalász közlekedésfejlesztésre, közbiztonság növelésre több mint ötvenötmillió forint vissza nem térítendő támogatást nyert a megyei VEKOP-pályázaton. A pályázat célja a város a központi, közúti forgalommal terhelt részén a gyalogosok és a kerékpárosok biztonságának növelése, a közlekedési feltételek javítása volt.

A HÉV megállótól a körforgalomig immár akadálymentesen el lehet jutni, az időseknek, mozgásukban korlátozottaknak, gyermekeknek és a babakocsival közlekedőknek egyaránt biztonságos közlekedési feltételeket kínál.

Az elkészült járda műszaki átadás-átvétele megtörtént, a gyalogosok a mai naptól birtokba vehették a 212 méter hosszú új járdát.

ELSŐ BUDAKALÁSZI GYALOGBUSZOS TALÁLKOZÓ

Szeptemberben az iskolakezdéssel együtt indult el a Gyalogbusz Budakalászon. A kezdeményezés, amely mögött több intézmény és civil közösség áll, egyre nagyobb sikert arat a szülők és a gyerekek körében. Nem csak környezetkímélő, egészségvédő, hanem közösségépítő szerepet is betölt.

*Idén is
töltse fel
éléskamráját!*

**Ismét kedvezményes
alma- és zöldségvásár
a Faluház parkolójában.**

ALMAVÁSÁR
október 16.

8.00-tól
ameddig
a készlet tart

ALMA- ÉS ZÖLDSÉGVÁSÁR
október 30.

8.00-16.00

alma: 250 Ft/kg

**Mindkét vásárnapon hazai termelőktől származó,
kiváló minőségű zöldségek, gyümölcsök
kedvező áron kaphatók!**

A Gyalogbusz program, amelynek lényege, hogy főleg az alsós gyerekek önkéntesek, felnőttek-szülők kíséretével, biztonságosan sétálva jussanak el az iskolába. Ez a kezdeményezés szeptember második felére egyre népszerűbb lett: már több, mint 70 gyermek utazik reggelente a három általános iskolához, valamint a „sofőr” önkéntesek száma is meghaladja a 30 főt. A népszerűsít-

téshez hozzájárultak a Faluház által szervezett „Autómentes Nap” rendezvénysorozat programjai is. Többek között a szerdai „Bringásreggeli”, valamint a keddi meglepetés az iskola előtt. „A Kalász Suliban a Faluház meglepte valami aprósággal, ajándékkal azokat a (nemcsak gyalogbuszos) gyerekeket, akik nem autóval érkeztek. Egy kislány azt mondta, hogy őt eddig mindig kocsival hozták, de megkérte a szüleit, hadd járjon gyalog iskolába. Ezért érdemes csinálni.” - mesélte nekünk Szabó Zsuzsanna a Gyalogbusz Budakalász szervezője a keddi „Autómentes Nap akció” után.

ŐSZI TÓFUTÁS REKORDSZÁMÚ INDULÓVAL

Október 9-én, délelőtt 10 órától folyamatosan startolt a 37. Tófutás mezőnye. A budakalászi sportesemény történetének eddigi legnépszerűbb versenyén 3 távon, az óvodástól a szeniorig 28 kategóriában, összesen 829 versenyző állt rajthoz és még legalább ennyien nézőként és/vagy kísérőként vettek részt a sport-

eseményen. Kategóriánként a leggyorsabbak pólót kaptak, az első három helyezett érmet és ajándékot is. De az igazi ajándék a mozgás öröme, a vidáman beszélgető budakalászi családok, barátok valódi közösségi élménye volt, amelyet a szervezők, a résztvevők és az októberi napsütés közösen varázsoltak. Köszönjük a főszervezőknek, Székelyné Dömötör Katalinnak és Uttó Vandának; a Faluház munkatársainak és a lebonyolítást segítő sok-sok budakalászi pedagógusnak!

HÁZHoz JÖN AZ ÜGYINTÉZÉS BUDAKALÁSZON

Szeptembertől minden hónapban Budakalászra jön a Mobil Kormányablak szolgáltatás. Célunk, hogy a budakalásziak számára a személyazonosító igazolvánnyal, lakcímkártyával, útlevelel, vezetői engedéllyel kapcsolatos ügyintézésre, diákigazolvány kiállításra vagy ügyfélkapu regisztrációra helyben legyen lehetőség, havonta egy alkalommal.

Az első alkalom szeptember 16-án volt a Faluházban. A budakalászi ügyfelek folyamatosan érkeztek, a nap végére közel 70 ügyfél ügyeit sikerült elintézni a Mobil Kormányablakon keresztül.

Az idei évben, minden hónapban jön a Mobil Kormányablak: október 28. november 25. és december 16-án.

A jövő évi időpontokat is igyekszünk majd a Mentáskert piaccal azonos napokra megszervezni, összehangolni a kellemes és hasznossal. A Kormányhivatal tájékoztatása alapján a mobil Kormányablak szolgáltatásokat érkezési sorrendben lehet igénybe venni, időpontfoglalásra itt sajnos nincs lehetőség.

ANYAKÖNYV

Szeretettel köszöntjük Budakalász Város legfiatalabb lakóit!

Bordós Lola Véra
Csikós Bulcsú
Halász Hanna Zita
Harsányi Emma
Horváth Miléna
Joó Tamás
Kacsik Lili Anna
Papp Dorka Mira
Radvánszki Róza
Zaveczi Larina Zoé
Zséder Anna

Sok szeretettel gratulálunk!
Isten éltesse őket és családjukat!

INTÉZMÉNYI HÍREK

Nyitnikék Óvoda

Szüreti Mulatság a Nyitnikék Óvodában

Szeptember 23-án, csütörtökön a felhőtlen szórakozásé volt a főszerep a Nyitnikék Óvoda udvarán. Két év kihagyás után újra megrendezték a hagyományos Szüreti Mulatságot.

A budakalászi Nyitnikék Óvoda évről évre megtartja alapítványi délutánját, a Szüreti Mulatságot. A vírus miatt az elmúlt két évben elmaradt a rendezvény, ám múlt csütörtökön újra tömve volt

az óvoda udvara a szüretet ünneplő kisgyerekes családokkal. Az óvoda dolgozói kézműves foglalkozásokkal, ügyességi játékokkal, táncházzal és mustkészítéssel, így friss szőlőlével kedveskedtek a gyermekeknek és családjaiknak. A szórakozáson túl a esemény kiváló alkalom volt arra, hogy a dolgozók és az óvodába járó családok megismerhessék egymást, és ilyen módon épüljenek a közösségi kapcsolatok.

Az udvaron több helyen volt „Terülj, terülj asztalkám”, ahol különböző finomságokat lehetett vásárolni. Az asztalokra olyan házi sütemények, szendvicsek kerültek, amiket az szülők készítettek az alkalomra, hogy az azokból származó bevétel felajánlják a Budakalászi Óvodásokért Alapítvány számára.

Az idei Szüreti Mulatság minden szempontból sikeres volt: a gyerekek boldogok voltak, a szülők elégedettek, az alapítvány pedig 379 000 forint bevétellel gazdagodott.

Telepi Óvoda

Van még hely a naptárban?

Mint ahogy a családi ünnepek előtt szokás, úgy készültünk erre a napra is: sütöttünk, főztük, dekorációkat kerestünk már napokkal az esemény előtt, és örültünk, hogy majd végre újra együtt lehetünk.

Bevallom nem sok pontos emléket tudok felidézni arról a napról. Inkább csak érzéseket. Nem vettem részt a párna csatában, nem merítettem papírt, nem régészkedtem a homokban és nem festettem széket. De miközben kezünk között sült a rengeteg gofri, körülöttem láttam szappanbuborék után kergetőző fiúkat és lányokat, tipegő kistesókat, hallottam kislányokat kacagni és nagymamákat kuncogni, láttam babakocsiba bekukucsáló barátokat, akik rácsodálkoznak az új családtagra, összekacsintó apukákat, akik végre újra gyerekként játszhatnak, és nagypapákat, akik unokáikkal együtt ugrándoznak. Pont olyan volt, mint egy hatalmas családi ünnep. Mert a Telepi Ovi egy nagy család, melynek tagjai a gyerekek, szülők, nagyszülők, óvónők dadusok és minden ott segédkező. S mint minden családnak, akik oly régóta nem gyűlhettek össze, volt mit megünnepelnünk!

Vajda Eszter – SZMK

Az Ünnepek Ünnepe folytatódik még az idén. Hisz rengeteg mindent kell bepótolnunk. Két év elmaradt ünnepeit, kacagásait, izgalmait. Nem elég, hogy nézegetjük a fotókat, ünnepelnünk kell, beszélgetnünk, együtt lennünk. Nem elég megünnepelni a Malac sütés Világnapját, a Párnacsata-, a Buborékpuhasztás Világnapját, a Múzeumok-, a Festészet Világnapját.

Még annyi, de annyi ünnep vár ránk!!!

Idézzük fel újra milyen jót neveltünk amikor hajót fújtunk, csókot dobtunk, futottunk, festettünk, agyagoztunk, horgoltunk, moziztunk, horgásztunk, virágos papírt készítettünk. Igen ezt mind-mind a Családi napon, a Telepi Ovi udvarán.

Még, még, még ilyen együtt töltött ünnepeket.

Ahol a Barcsay-díjas festőművész életre kelt három, már régen a pincében árválkodó kisszéket, festményeivel. Ahol még délben is boldog, fáradt tömeg tapsol.

Olyan ünnepet még szeretnénk, ahol összefognak az anyukák és gofri illat lengi be a környéket. Ahol kávéval várják az elfáradt vándort.

Ahol ingyen öleléssel és boldog mosollyal fogadnak bármerre mész.

Igen, az ilyen ünnepekre mindig lesz hely a naptárunkban.

Hisz az ember társas lény és ezek az együtt töltött Ünnepek töltik fel lelkünket a hétköznapokra.

Köszönjük a rengeteg önzetlen segítséget, hogy a sártenger helyett szívárványos belépővel gazdagodhat kiscsoportos udvarunk.

Köszönjük:

- az összes Telepi Ovis Családnak
- Külüs László festőművésznek
- Mikus Ferinek
- Ali Valinak
- Varga Dávidnak és Heninek
- Szeles Tibornak
- Molnár Péternek
- Mázsa családnak
- Pálinkás családnak
- Szlivka családnak

A Telepi Óvoda apraja-nagyja

Patakpart Általános Iskola

Kezdetét vette az első tanév a Patakparton

A hivatalos átadó ünnepség után szeptember 1-jén az iskola diákjai és az idén első osztályt kezdő gyerekek szülei körében megtartottuk a tanévnnyitó ünnepséget. A tanévkezdésre összeállt az iskolaalapító nevelőtestület is, minden szakmai feladat ellátható. Az iskola kilenc osztályában 190 tanuló kezdte meg a tanévet. Szeptember végére nagyrészt lezárult az eszközbe-

szerezés, amelynek keretén belül leszállításra kerültek a bútorok, az informatikai-, sport- és taneszközök. Előkészítés előtt van a tornaterem felszerelése is, amely várhatóan novemberre fog teljes körűen elkészülni.

Az iskola inspiratív környezete alkalmas arra is, hogy különböző rendezvényeknek otthont adjon. Így került sor 2021. szeptember 30-án egy pedagógiai-szakmai eseményre az iskola kreatív pedagógiai termében: Az Oktatás 2030 Tanulástudományi Kutatócsoport itt tartotta szakmai találkozóját, melyen 18 oktatási szakember vett részt.

Kovács Kristóf Áron
intézményvezető

Szentistvántelepi Általános Iskola

Szeptemberi iskolai hírek

Idén is nagy lelkesen készültünk a gyerekek fogadására: az udvari kövezetre sok-sok lelkes kollégánk vidám, színes játékot festett, amit azóta nagy örömmel birtokba is vettek a gyerekek – nem volt hiába! Reméljük nemsokára polgármesteri és/vagy tankerületi segítséggel megújul az iskola megfogytakozott játszótére is! Nagy szükség van rá, hisz idén is három első osztállyal indítottuk a tanévet. Augusztusban nagy örömmel fogadtuk Gyarmathy Évát intézményünkben, és vettünk részt a tehetséggondozásról szóló műhelymunkájában. Átbeszéltük tapasztalatainkat, kérdéseinket, megalakult iskolánk tehetség-gondozó munkacsoportja és szoros együttműködésben folytatjuk vele a munkánkat a továbbiakban is. Az idei tanévben útnak indult Gyalogbusz kezdeményezéshez is csatlakoztunk,

minden reggel látni a szuperül összeszervezett lábbusz csapatokat, ahogy közelítenek az iskolához. Reméljük egyre nő majd az utasaik száma! Júniusban nagy örömeinkre ismét nyertünk az Erzsébet Táborok pályázatán, így több mint kétszáz, felső tagozatos diákunkkal három élménydús őszi napot töltöttünk el Zánkán.

Szeptember 17-én a Budakalászi Jóléti Szolgálattal történő együttműködés keretében a hetedik és a nyolcadik évfolyam diákjai újraélesztési és elsősegély tanfolyamon vettek részt, a Semmelweis OTE végzős egyetemistái oktatták tanulóinkat.

Szeptember 24-25-26-án rendezték meg az I. Kárpát-medencei Kindler József-Láng István Fenntartható Fejlődés tanulmányi verseny országos döntőjét Tatán. A 3 fordulós versenyen több, mint 400 diák vett részt, de a döntőre csak a 25 legjobb diák utazhatott el. A szakmai zsűri döntése alapján JÓNÁS ÁBEL 8.A osztályos tanulónk az országos döntőn III. helyezést ért el.

Óriási siker, szívből gratulálunk!

*Németh Rita
intézményvezető*

Kalász Suli

Szeptember a Kalász Suliban

Szeptember 1-jén reggel a tanévnyitón végre együtt ünnepelhettünk, gyerekek, szülők és pedagógusok. Idén újdonság, hogy kis elsőseink a művészet- és sportorientált osztályokban kezdték el az általános iskolát. Reméljük, ez a két program (iskol'art és éltess) meghonosodik iskolánkban, és sokan csatlakoznak majd ezekhez a következő években is.

Nagy büszkeségünkre a tanév első napján iskolánk 4. osztályos diákja, Schieszl Janka átvehette az önkormányzat által adományozott „Jó tanuló, jó sportoló” díjat is. Budakalász környéke sok természeti kincset rejt. Az 1.m osztályosok felfedezték ennek egy kis szeletét. Kirándulással egybekötött felfedező órán tanulmányozták a rét élővilágát.

A 3.,4. és 5. osztályos németesek számára idén is megszervezésre került a hagyományos svábház projektnap. A gyerekek feladatlapokkal, csoportokban vették birtokba a Svábházat, ahol az állomásokon érdekes történeteket hallgathattak, a színes feladatokon keresztül pedig megismerhették a helyi svábok régi életének mindennapjait. Wágnerné Klupp Katalin, a Budakalászi Német Egyesület elnöke minden évben valami érdekességgel hozza közelebb a helyrajzi múzeum tárgyait a gyerekekhez, így idén a fejkendőkötés volt a sláger.

Az 5.a osztályosok pedig ellátogathattak a Budakalászon februártól működő közösségi kertbe, ahol megismerhették a kert működését, megnézhatték a családok által kialakított, gazdag termést hozó ágyásokat, és végezetül megízlelhették az itt termelt finom és vegyszermentes paradicsomot is.

Reméljük, az idei tanévünk közösségi élményekben gazdag lesz!

Végh Attila, intézményvezető

Zeneiskolai hírek

Kedves Zenekedvelő Közönség!

A Kalász Művészeti Iskola idén ünnepli fennállásának 25. évfordulóját, melynek keretében egész éven átívelő Jubileumi Jótékonyági Hangversenysorozatot hirdetünk. Ennek első tagja a Kós Károly Művelődési Házzal 2021. október 1. pénteken közösen megrendezett Zenei Világnapi hangverseny volt. Az első félév további koncertjei:

2021. november 22. H. 17 óra Jubileumi Őszi Növendékhangverseny
2021. december 12. V. 16 óra Jubileumi Adventi Hangverseny
2022. január 27. Cs. 17 óra Zenekarok Jubileumi Hangversenye

A pandémia okán várható óvintézkedések és a férőhelyek esetleges korlátozása miatt bérletet mégsem hirdetünk. Az egyes koncerteken támogatói jegyet válthat a kedves közönség, melynek ajánlott ára 1.000,- Ft vagy amennyit a kedves hallgató erre a belépőre szánni tud. 2021. szeptember végén indítottunk egy regisztrációs rendszert a honlapunkon (kami.edu.hu), melynek segítségével mindig csak annyi férőhelyre lehet majd regisztrálni, amennyit az éppen aktuális járványügyi szabályok megengednek.

E rendszer tesztelése alatt kezdetben kiderülhetnek hibák, nehézségek, ezért előre is köszönjük megértésüket!

Minden érdeklődőt szeretettel várunk rendezvényeinkre, melyeken a maszk viselése ajánlott!

Ünnepeljük együtt a 25 éves budakalászi zeneoktatást!

Hermeszné Uracs Mónika, intézményvezető

INTERJÚ

„AZ OPTIKALÁSZ A HARMADIK GYERMEKEM”

A hazai optikus szakma kezdeményezésére október a Látás Hónapja. Interjú Fábíán Nóra látszerésszel, a 20 éves budakalászi optika tulajdonosával az üzletről, Kalászról, a közösségről.

Két évtizedet eltölteni egy kisvállalkozás élén, embert próbáló teljesítmény, főként, ha nemcsak túlélni, hanem fejlődni is szeretnénk. Mesélne nekünk a kezdetekről, arról, hogy hogyan született meg az optikanyitás gondolata, melyet aztán tettek is követtek 20 évvel ezelőtt?

1999-ben kezdtünk építkezni Budakalászon. A lányom és a fiam ekkor még óvodába jártak, én pedig egy budapesti optikában dolgoztam látszerészként. Napi szinten ingáztam a fővárosba, délutánonként pedig izgultam, hogy időben odaérjek a gyerekekért az oviba. Egy idő után úgy éreztem, hogy tennem kell azért, hogy a munka és a család egyensúlyba kerüljön, így elkezdett foglalkoztatni a saját vállalkozás gondolata. Akkor már 10 éve dolgoztam látszerészként, szerettem a szakmámat, ezért egyértelmű volt, hogy ebbe az irányba indulok el. A faluban nem volt optika, és szakmai szemmel nézve, a szemüvegviselési szokásokkal is akadtak problémák. Gyakori tapasztalat volt, hogy akkoriban sokan megvették a kész szemüvegeket a nagyáruházakban, amivel természetesen többet ártottak, mint használtak. A lehetőség tehát tálcán kínálta magát, ugyanakkor nem álltak vagyonok a rendelkezésemre beindítani egy vállalkozást. Egy kis üzlethelyiségben kezdtem 2001-ben, szintén a Budai úton. 1,5 évig nem volt állandó alkalmazottam sem. Ahogy most is, akkor is diplomás optometrista végezte a szemvizsgálatot, én pedig a látszerészi és a tulajdonosi teendőket láttam el. Az alapokkal indultunk, de minőségi kiszolgálásra törekedtünk az első perctől kezdve, a fókuszban pedig mindig a vevők és az üzlet fejlesztése állt.

Mikor költöztek át a jelenlegi üzlethelyiségbe, és azóta milyen újítások történtek az optikában?

2007-ben költöztünk a Budai út 18. szám alá, ami óriási pozitív változást hozott az üzlet életébe. Új szolgáltatásokkal bővültünk, megújult a géppark, és egyre jobb minőségű lencsékkel és kere-

tekkkel tudtuk kiszolgálni a vásárlókat. Ezt követően újabb fontos állomás volt, a gyerekszemészet beindítása. 2010 óta, Dr. Szamos Anna szemészorvos vizsgál nálunk kéthetente szombatonként. A környező településekről is rengetegen járnak hozzánk, de vannak törzsvásárlóink Szlovákiából is, akik évről-évre hozzánk jönnek kontrollra és új szemüvegért a gyerekek számára. Nagy előrelépésnek számított továbbá, hogy 2017-ben a csiszolóműhelyünk egy topkategóriás géppel, és egy a szakmában elismert, állandó munkatárssal bővült. Így azóta tudjuk biztosítani a minőség mellett a gyorsaságot is.

Októberben 20 éves az Optikalász. Hogyan ünneplik meg ezt a kerek évfordulót?

Tulajdonképpen ezt a kerek évfordulót is egy fejlesztéssel igyekeztünk megkoronázni; az év elején óriási építkezésbe kezdtünk. Ennek eredményeképpen az eddigi optika területét megdupláztuk úgy, hogy a mögötte található épülettel összenyitottuk. Mindezt úgy vittük végbe, hogy egyetlen egy napra sem zártunk be, hanem a vizsgálóhelyiséget és az eladóteret költöztettük folyamatosan. Az eredmény egy tágas és kényelmes optika, új bútorokkal és a régi lelkesedéssel. Visszatekintve egyetlen nehéz perc sem volt hiábavaló!

Ha már a nehézséget említette, a két évtized alatt nyilván abból is jutott!

Minden vállalkozás életében vannak nehéz időszakok, és nekünk is volt bőven. A 2009-es gazdasági világválság nagyon komoly visszaesést hozott, de megtaláltuk a kiutat és felálltunk belőle. Tavaly a pandémia miatt kellett hónapokra bezárunk, ami szintén nem volt egyszerű, de büszke vagyok rá, hogy egyetlen kollégámat sem kellett elbocsátanom, és most már csak előre nézünk.

Ha a vásárlókat megkérdezem, hogy mi a véleményük az Optikalászról, akkor mindenki csak pozitívan nyilatkozik! Mi a titkuk?

Leginkább annak köszönhető, hogy 20 éve töretlenül jelen vagyunk és dolgozunk, emellett pedig a vásárlóink szeretnek bennünket. Visszajárnak és tovább ajánlják az optikát, mert jó tapasztalatokat szereznek nálunk. Igyekszünk mindenkinek segíteni, mindenki számára megtalálni a legjobb megoldást. Mivel szeretjük a munkánkat, a csapattagok pedig egymást, ezért nálunk mindig jó a hangulat, állítólag jó hozzánk bejönni. A legfontosabb, hogy mindez csak csapatban valósítható meg, és én nagyon büszke vagyok a csapatomra!

Készülnek valamivel a vásárlók számára is a születésnap alkalmából?

Természetesen. Minden évben ajándékokkal és kedvezményekkel készülünk a születésnapra. Idén már tartottunk egy kis zártkörű összejevetelt a kerek évforduló alkalmából. A vásárlók pedig nagyon jelentős kedvezménnyel vásárolhatnak nálunk szemüveget, hiszen a második lencsét most féláron adjuk. Extra ajándékkal is készültünk azoknak, akik komplett szemüveget vesznek, és 80 000 Ft felett költenek. Ők egy exkluzív thermo kulacsot kapnak tőlünk.

Köszönjük a beszélgetést, és még sok sikeres évet kívánunk az Optikalásznak!

GulyásRita

ÚJ MŰVÉSZETI VEZETŐK A LENVIRÁG TÁNCCEGYÜTTES ÉLÉN

interjú Gyémánt Ádámmal

Szeptember 15-én elkezdődtek a Lenvirág Táncegyüttes néptánc órái a Kós Károly Művelődési Házban, méghozzá új művészeti vezetőkkel az élen. Megváltozott életkörülményeik miatt ugyanis Kisfalusi Renáta és Húsvéth Csaba elhagyta a Lenvirágot, helyükre – egy régi-új oktató – Pukli Gabriella és – egy, a táncosok számára szintén nem ismeretlen tánctanár, a pomázi Kevély Táncegyüttes alapítója, vezetője – Gyémánt Ádám érkezett. Vele beszélgettünk Dankovics-Szabó Noémi.

Hogyan kerültél először kapcsolatba a Lenvirággal?

Ürömmön kezdtem a tanári pályafutásomat 2006-ban. Az ottani vezető, Szilvási Károly „Szilva” szervezett egy ürömi gyermektánc fesztivált, amire a környező településekről jöttek az együttesek, így a Lenvirág Táncegyüttes táncosai is. Ez volt az első találkozás. Aztán két évvel ezelőtt, amikor Husvéth Csaba barátom lett Kisfalusi Renivel itt a művészeti vezető, rövid ideig táncosként csatlakoztam a Lenvirág csoporthoz. Sajnos ez nem sokáig, mert nem tudtam összeegyeztetni a többi munkával az estébe nyúló próbákat.

Aztán idén is találkozhattak már veled a gyerekek, lent a kiscsösz-i Lenvirág Táborban...

Ezt még régebben találtuk ki Csabával, hogy milyen jó lenne együtt táborozni. Kevélyesek és Lenvirágosok együtt, Kiscsöszön... Ez most nyáron meg is valósult. Szerencsés egybeesés volt ez a szerencsétlenségben, hogy így a gyerekek is megismerhettek a váltás előtt. A tábort egyébként nagyon sikeresen zártuk. A közös táncszínházaknak hatalmas hangulata volt. A gyerekek együtt mulattak, énekeltek, táncoltak. Jó volt ezt látni! Az egyik oka annak, hogy elválltam a Lenvirág vezetését éppen az, hogy ezt a kohéziót

erősíteni tudjuk a két csapat között. Barátságok alakulnak, amivel a két közösség egy nagyobb közösséggé tud kapcsolódni.

Milyen célokat fogalmaztál meg még magadban a Lenvirággal kapcsolatban?

Nekünk most új alapokra kell helyeznünk az egész együttes működését. És ahhoz, hogy ezek az alapok kellőképpen stabilak legyenek, először is közösség kell. Közös programok, mint akár a főzőcskézés vagy a kirándulás. Ilyen helyzetben már van tapasztalatom. Anno a kistarcsai Pannónia együttesnél is bele kellett helyezkednem egy kész csapatnak a működésébe. És olyan tapasztalatom is van, hogy 0-ról felépítünk egy együttest, mint a pomázi Kevély esetében, ami már a második olyan táncgyűlés, amit mi hoztunk létre a feleségemmel. Ahhoz, hogy jól működjünk együtt, mindig a közösség ereje kellett. Fontos, hogy kövessenek a gyerekek. Jó falkavezérként meg kell őket fertőzni a néptáncal, hogy a mindennapjaikhoz is hozzátartozzon a tánc. Tudjanak mulatni! Menjenek el táncházba és éljék ezt a kultúrát, ne csak csinálják. A szakmaiság inkább egy másodlagos cél.

Mire számíthatnak tőled a gyerekek és a szülők, mint tanár? Milyen tudást szeretnél átadni?

A tánc megtanítása önmagában már nem is cél, sokkal inkább egy eszköz, hogy emberré neveljük a gyerekeket. Olyan emberré, aki értékes életet élhet, tud viselkedni, tudja, hogy álljon az élethez, a másikhöz. Aki emlékszik rá, hogy mennyit kapott a néptáncból, a népzeneből, a saját kultúránktól. Jó lenne építeni a testvérkapcsolatainkat is, hogy a gyerekek eljussanak külföldre táncolni. Hogy ott álljanak a színpadon, büszkén, hogy magyarok, budakalásziak.

Éreznek meg, mit jelent valahonnan jönni, valahova tartozni. Ha ezt ki tudjuk bennük alakítani, akkor már elértünk valamit.

Pukli Gabriellával vezetted közösen az együttest. Miért éppen őt hívtad magad mellé?

Gabi a Téblábban is tanít, ami egy nagyon nívós művészeti iskola. Ő is díjjal kitüntetett pedagógus. Mi még a Táncművészeti Főiskola után ismerkedtünk meg, nála hospitáltam. Már akkor lenyűgöztek az órái, és hogy hogyan tud bánni a gyerekekkel. Aztán később tanárként találkoztunk Kistarcsán, a Pannónia együttesben. A kislányát, Lellét is mi tanítottuk először néptáncra a Kevélyben. Úgyhogy igen régi már a kapcsolatunk. Tanárként lehet, hogy kicsit jobban össze kell még csiszolódunk, de szerintem minden rendben lesz.

(A teljes interjút elolvashatják a lenvirag.hu oldalon.)

Szabady Szintia

NACHRICHTEN

25 ÉVES A BUDAKALÁSZI NÉMET NEMZETISÉGI EGYESÜLET

Szeptember 30-a különleges nap a budakalászi svábok életében, ugyanis huszonöt esztendeje ezen a napon alapítottuk a Német Nemzetiségi Egyesületet. Az indulásnál mindössze 48 tagunk volt, mára ez már több mint 120 fő. A 25 év alatt nemcsak hagyományos rendezvényeket szerveztünk, de kultúránk tovább örökítésének az alapjait is leraktuk.

1998-ban két évvel az egyesület alapítása után megalakult a Német Nemzetiségi Önkormányzat, ahol sokáig úgy alakult, hogy a férj a Német Önkormányzat képviselője volt, a feleség a német Egyesület Elnökségében dolgozott, vagy fordítva. A kettősnek szorosan kellett és kell együttműködnie, hisz az egyesület delegálja a nemzetiségi Önkormányzat képviselőit.

Mindez azonban csak a keretet adja, a lényeg a közösségben rejlik, és akik mögötte állnak. Nélkülük nincs közösség, kitelepítési megemlékezés, farsang, temetés és számos budakalászi esemény.

A 25 év munkájának eredménye többek között, hogy 22 esztendeje működik már a Lustige Schwaben énekkar, amely számos elismerést nyert már el. Nemzetiségi táncsoport is alakult, a Sonnenblume Volkstanzgruppe hosszú évekig – megszűnésükig – állandó résztvevője volt a városi rendezvényeknek. 2019-ben pedig Reich Tamás vezetésével megalakult az Alpenrose Táncsoport. 2000 óta pedig már fúvószenekarral is büszkélkedhetnek a budakalászi svábok a zeneiskola fúvós tanszakának köszönhetően. A növendékekből alakult együttes a Kamp János nevet viseli.

Fotók: id. Neszveda Péter

2004-ben közös otthonunk is lett, ekkor alakítottuk ki a helyi önkormányzattal közösen a Sváb tájházat a Budai úton, ahol múzeumot, irodát rendeztünk be. A bárki által látogatható intézmény berendezéseit, és használati tárgyait budakalászi családok ajánlották fel. A pincékben, padlásokon, sufnikban megbújó tárgyak, eszközök, fényképek, dokumentumok, végre méltó helyre kerültek.

A Sváb tájházba rendszeresen ellátogatnak a település és a környékbeli iskolák diákjai, már az egészen kicsik is ismerkedhetnek a sváb kultúrával, hagyományokkal. A Szalonka utcai óvodában kifejezetten erre specializálódott népmeseteri csoport is van.

Szoros kapcsolatot tudunk ápolni az egykori budakalásziakkal, akiknek a sváb kitelepítéskor el kellett hagyniuk otthonaikat. Ezért a kapcsolattartásért hálás köszönet jár Trendl Ferencnek, aki a mai napig, 90 évesen is élénken érdeklődik a szülőfalujában történő események után. Trendl Ferenc áldásos tevékenységéért 2015-ben a Magyar Ezüst Érdemkereszt kitüntetésben részesült. Számos alkalommal megszervezte Németországban élő kitelepítettek hazalátogatását, hogy együtt emlékezzünk a kitelepítés szomorú eseményére.

Az elmúlt 25 év kiemelkedő eseményei közé tartozott, egy hagyományos Sváb lakodalom bemutatása. Elkészült egy könyv a „Kalászi Svábok krónikásai” címmel, 2011-ben építettünk egy Mária kápolnát a Klisovác utcában, 2016-ban márványkönyvbe vésettünk egy verset a kitelepítésről és javaslatunkra emléktábla készült Budakalász egykori plébánosának, Makk Ferencnek, akinek áldásával indultak útnak, ismeretlen hazájukba a kitelepítettek. A Német Egyesület 25. évfordulója alkalmából megjelent a „Kalászi Svábok élete” c. könyv, mely betekintést ad az Egyesület életébe. Visszatekintve azt gondolom, hogy büszkén mondhatjuk, célunkat megvalósítottuk. Sikerült egy összetartó közösséget formálni a településen élő svábokból. Igyekszünk kulturális értékeinket megőrizni, a hagyományainkat újjáéleszteni és megőrizni, de sajnos a sváb nyelvezet időseink eltávozásával már kihalóban van. 2006-ban Budakalász Nagyközség Önkormányzat Képviselőtestülete „Budakalászáért Emlékérem” kitüntető címet adományozta az Egyesületnek, a kimagasló munkája elismeréseként. A díjat 2006. augusztus 20-án a községi ünnepi megemlékezésen Harcsa Lajos polgármester adta át.

Hálásan köszönjük mindenkinek, akik munkájukkal, támogatásukkal segítettek céljaink megvalósulását.

Wágnerné Klupp Katalin, a Német Egyesület Elnöke

„A lényeg a közösségben rejlik: nélkülük nincs kitelepítési megemlékezés, farsangi bál vagy temetés, se sírás se nevetés...”

Riesenerfolg – az Alpenrose táncgyűttes fellépése Villányban

Riesenerfolg – az Alpenrose táncscsoport nagy sikerrel szerepelt a villányi Sváb Zenei Hétvégén.

A budakalászi táncgyűttes gazdag programjában tiroli paraszt-tánc, polka és keringő is szerepelt. Az eredményes szereplést jelzi, hogy a rendezők még a helyszínen meghívták őket a jövő évi fesztiválra. A táncosok és a Német Egyesület tagjai a Német Nemzetiségi Önkormányzat támogatásával jutottak el Villányba és vehettek részt az eseményen. A fellépésről bővebb információ a Kalászi Svábok facebook oldalán olvasható.

Megújult és újra a kalászi szerb közösséget szolgálja az egykori iskolaépület

A Budakalászi Szerb Nemzetiségi Önkormányzat a Bethlen Gábor Alapkezelő támogatásával megújította a Gábrriel arkangyal Szerb Ortodox templom udvarán álló egykori iskolaépületet. A nagy múltú házat Dumtsa Jenő és

felesége, Blásics Petronella 1895-ben adományozták a budakalászi szerb közösségnek. „Ebben az épületben tanultak a mi szüleink, nagyszüleink is, ez volt a szerb egyházi iskola” – fogalmazott Mirkovics Katalin, a Budakalászi Szerb Nemzetiségi Önkormányzat elnöke.

Az épület a rendszerváltás évei után került vissza újra a szerb egyház tulajdonába, sajnos nagyon elhanyagolt állapotban. Az akkori Budakalászi Szerb Önkormányzat anyagi lehetőségeihez mérten ugyan felújította, illetve folyamatosan történetek kisebb javítások, de ezekkel csak az épület további állapotromlását lehetett megakadályozni. Ilyen nagyszabású átépítés, felújítás 126 éve most először történt, amelyet a támogatásból, saját önkormányzati keretből, valamint rengeteg önkéntes munkával újítottak meg a kalászi szerbek.

Az épületavatón beszédet mondott dr. Vitályos Eszter, az Emberi Erőforrások Minisztériuma Európai Unió Fejlesztésekért Felelős Államtitkárság államtitkára, Alexov Lyubomir, az Országgyűlés szerb nemzetiségi szószólója, Zivic Zoran, budakalászi ortodox paróchus és dr. Göbl Richárd polgármester. Göbl Richárd ki-

СВЕЖЕ ВЕСТИ

emelte, a városvezetés számára fontos beruházás valósulhatott meg, de jelezte, hogy Budakalász egyik jelképe, a közel 250 éves Gábrriel arkangyal templom felújítása is igencsak időszerű. Ígéretet tett arra, hogy a városvezetés minden lehetőséget felhasznál arra, hogy Budakalász egyik legrégebbi műemléképületének felújításra még ebben az önkormányzati ciklusban sor kerülhessen.

A rendezvényt Dujmov Milán történésznek az egykori iskolaépület 126 éves történelméről tartott előadása zárta. Októbertől a felújított nagy múltú épület a budakalászi szerb családok gyermekeinek, illetve a felnőttek nyelvoktatásának és a helyi szerb közösség összejöveteleinek helyszínéként szolgál majd.

ZÖLD HÍREK

„SZÉP KERT, GONDOZOTT KÖRNYEZET 2021” PÁLYÁZAT NYERTESEI

Budakalászi Város Önkormányzat Településfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottsága, 2021. szeptember 27-én megtartott rendes nyilvános ülésén értékelte a „Szép kertek, gondozott környezet” pályázaton indult budakalászi kerteket és a következő rangsort állapította meg:

Családi ház kategória I. helyezett:

Furik Zoltán, Szentendrei úti kert

Családi ház kategória II. helyezett:

Vidák Andrea, Holló utcai kert

Családi ház kategória III. helyezett:

Mick Sándorné, Lejtő utca

Családi ház kategória Különdíjban részesült:

Urbánné Szegedi Andrea, Jókai utcai kert

Családi ház kategória Különdíjban részesült:

Félegyházy Péter, Lupa sziget, Platán sor kert

Gratulálunk a nyerteseknek! A díjátadó ünnepségről az Önkormányzat értesíteni fogja a helyezetteteket.

Veszélyes hulladék leadási lehetőség

2021-ben a veszélyes hulladék szállítás időpontja:

2021. november 06. 8-14 óráig.

A háztartásokban képződött veszélyes hulladékot 2021. november 6-án adhatják le a lakók a budakalászi, Klinger Henrik utcai hulladékgyűjtő pont előtti közterületen (Klinger Henrik utca, a Budakalászi Lenfonó HÉV megállónál).

Leadható veszélyeshulladék fajták:

- elemek
- akkumulátorok
- szennyezett csomagolási hulladékok
- veszélyes anyagokat tartalmazó festékek, tinták, ragasztók és gyanták (leadása csak zárt, csöpögésmentes edényben lehetséges)
- veszélyes anyagokat tartalmazó mosószer (leadása csak zárt, csöpögésmentes edényben lehetséges)
- növényvédő szerek (leadása csak zárt, csöpögés- és szóródásmentes edényben lehetséges)
- hulladékká vált toner
- hajtómű és kenőolaj (leadása csak zárt, csöpögésmentes edényben lehetséges)
- hajtógázpalackok
- elhasznált étolaj és zsír (olaj leadása csak zárt flakonban lehetséges)
- fénycsövek és izzók
- elektronikai hulladékok,
- gumiabroncsok (max. 4 db/ingatlan)

A fenti hulladékot csak külső szennyeződéstől mentes állapotban áll módunkban átvenni.

Kérjük az alábbi előírások betartását:

- csak érvényes budakalászi lakcímkártyával adható le veszélyes hulladék
- a gyűjtés során a különböző veszélyes hulladékokat ne ömlesztve, hanem szelektáltan sziveskedjenek átadni

Korlátlan Zöldhulladék gyűjtés és szállítás novemberben

A Hulladékszolgáltatóval egyeztetett korlátlan zöldhulladék gyűjtés időpontjai Budakalászon:

I. körzet utcái: 2021. 11. 23.

II. körzet utcái: 2021. 11. 25.

Fontos, hogy ezek az időpontok az év utolsó korlátlan zöldhulladék gyűjtési időpontjai!

Az összekészített zsákokat előző este, vagy a szállítás napján reggel 6 óráig kell kihelyezni. A késedelmes kihelyezés, vagy utólagos kihelyezés tilos, azt már nem fogja ingyen elszállítani a hulladékkezelő. A későn kihelyezett hulladékot az ingatlan tulajdonosnak kell saját költségén elszállíttatni.

A korlátlan zöldhulladékgyűjtésnél bármilyen színű zsákban történhet a kihelyezés, (társaságunk szabványzsákjától eltérően is). Az alábbi hulladéktípusok helyezhetők ki korlátlan mennyiségben..

- zöldhulladék pl: ingatlanoknál keletkezett gyom, fűnyesedék, falevél
- gallyak és ágak kötegelve, maximum 120 cm hosszúságig, és 25 cm szélességig (köteg szélessége)

Megjegyzés: A Hulladékkezelő járattevéséből kimaradt a Budai út. Az I. körzethez tartozik, tehát 2021. november 23-án szállítják el a zöldhulladékot.

olyan tárolóeszközben (pl: doboz, zsákban, zacskó), melyet a hulladékkal együtt a hulladékgyűjtő ponton tudnak hagyni

- Az ügyfelek kövessék a helyszínen tartózkodó munkatársunk instrukcióit a hulladék elhelyezése és átadása során.

Együtt- és közreműködésüket előre is köszönjük!

ELSŐ ÉV A KLISOVÁC KERTBEN

Hihetetlen, de lassan lezárul az első termőszезон az önkormányzat által átadott területen, a budakalászi közösségi kertben. Még tudunk paradicsomot és cukkinit szüretelni, látjuk a földön heverő, színesedő tököket, még nyílnak a virágok, de már készülünk az októberi gyümölcsfaültetésre, tervezzük az őszi vetést és a téli talajtakarást.

Már 2019 végén felvetődött a Közösségi Kert létrehozásának gondolata. Többen kételkedtünk benne, vajon lesz-e igény rá egy kertvárosi környezetben. Tavaly ősszel az Önkormányzat és több civil önkéntes segítő készítette elő az első ágyások talaját 1000 nm-en. Felszántották, trágyával gazdagították, boronálták a területet, majd tavasszal több mint 20 ágyást alakítottunk ki.

Megalakult a Kalászi Közösségi Kertek Egyesület, és ezzel egyidőben rohamléptekben kezdtük megismerni a kertművelés fortélyait: palánta-nevelési praktikákat, a kedvező ültetési társításokat, vetésforgóban való gondolkodást. Megtisztítottuk a talajt a gyomoktól, elvetettük az első magokat. Sokan kezdőként vágunk bele a kalandba, gyűjtöttük tapasztalt társainktól a tudást, éjszánként a neten kutakodtunk buzgón.

Az Önkormányzat elkészítette az erős, vadakat is távoltartó kerítést, így a Fagyosszentek után megtarthattuk a közös ültetési napot, mikor végre földbe kerültek az addig féltve nevelt palántáink. Megterveztük a közös használatú területek funkcióit, a férfiak asztalt és komposztálót készítettek adomány raklapokból, és beültettük az Üdvözlő ágyás első évelő virágait is.

Júniusban már borsót, salátát, spenótot és retket szüreteltünk, és igyekeztünk lépést tartani az egyre erősödő, virágzásnak indult paradicsom palántákkal. Ahogy időnk engedte, szaladtunk locsolni, kacsolni, kötözni. Természete-

sen mi is harcoltunk az aszályal, a kártevőkkel. A levéltetvek és földi bolhák ellen minden praktikát bevetettünk, tejlel, csalánlével permeteztünk és bújócskáltunk a vakonddal. A kertben vegyszereket nem használunk, ezt az elején elhatároztuk.

KÖZÖSSÉG

Az ágyásokban a zöldségek bő terméssel hálálták meg a gondoskodást, a legsikeresebb termés, idén úgy tűnik, a cukkini. Böven termelt a paradicsom, sikeres volt az uborka, paprika. Termelt patisszon, padlizsán, főzőtök, sőt még görög- és sárgadinnyét is szüreteltek bátor kertésztársaink. Zöld-, sárga- és tarkabab, kukorica, napraforgó, batáta is termelt szépen. Többen ültettünk különböző hagymafajokat és gyökérzöldségekkel is próbálkoztunk. Szinte minden ágyásban vannak fűszernövények, de a közös fűszerkert helyét is kialakítottuk.

A virágok közül a bársonyvirág, rézvirág, sarkantyúka, körömvirág sokunknál díszelgett, én magam úgy tapasztaltam, segítettek az élőködők távoltartásában.

Nyár végére a hosszadalmas engedélyeztetési procedúra után végre elkészült az ásott kutunk, melyet az Önkormányzat használatba adott a Közösségnek. A szivattyú beszerzésén és a működtetéshez szükséges áram kialakításán már a kertész tagokkal együtt dolgozunk. Nyár elején az Egyesület pályázatot nyújtott be a napelemes szivattyú és tartozékai kiépítésére, valamint öntözőrendszer telepítésére.

Szeptember elején csatlakoztunk a „Sétálj Budakalászi!” programhoz, a „Tüneményes Veteményes” állomásunkon saját készítésű játékokkal és a Kert terményeiből készített finomságokkal fogadtuk a betérő vendégeinket.

Mostanra az utolsó szabad ágyások is gazdára találtak. A Kerttel együtt közösségünk is fejlődik, egyre jobban megismerjük egymást. A közös célok, az érték együtt megtett erőfeszítések közelebb hoztak bennünket is egymáshoz. Felvettük a kapcsolatot a környék közösségi kertjeivel, és mi is kaptunk megkeresést az induló pomázi Kertből.

Az őszi folyamán a gyümölcsösökön túl elkezdjük a tanágyságok kialakítását az óvodások, iskolások számára, folyamatosan bővítjük az üdvözlőkertet, tavasszal méhlegelőt, vadvirágos kertrészt tervezzük kialakítani, gazdagítjuk a fűszerkertet. Még az idén szeretnénk befejezni a szerszámtároló építését. A közösségi részt a megépült homokozó mellett egy tűzrakó hellyel is gazdagítani kívánjuk.

Mondják, a Boldogság a kertben lakozik. Amikor otthonról kapkodva, fáradtan indulva végre megérkezem, örömmel látom társaimat a kertben, már messziről mosollyal, integetve üdvözljük egymást. Körbe nézve látom a lovakat, a közeli dombokat, beszívhatom a tiszta levegőt. Rácsodálkozom a naplemente fényeire. Az ágyást járva, a növényeket gondozva megnyugszom, kikapcsolok. Hála van bennem a Kertért, a lehetőségért, a társaimért, a Föld adományaiért, azokért, akik segítenek bennünket, tudásukkal, munkájukkal, adományaikkal. Magam és Közösségünk nevében is nagyon köszönjük!

Szabó Tímea

HITÉLET

MINDAZOKÉRT EGY-EGY GYERTYA ÉGJEN...

Mindenszentek ünnepének estéjén jó látni, hogy a temetőt beragyogja a sok mécses, melyet a nap folyamán elhelyeztek a hozzátartozók szeretteik sírjain. Az ős csendes napjai, Mindenszentek ünnepe és a Halottak napja, mikor elcsendesedünk, felkerekedünk és emlékezve elmegyünk szeretteink sírjaihoz, rendbe tesszük azokat, imádkozunk felettük, és egy-egy emléket megosztunk egymással, ami miatt úgy érezzük, tartozunk ide.

Amikor kimegyünk a temetőbe, hálát adunk az életért, megköszönjük Istennek mindazokat, akik előttünk éltek. Egy-egy anekdota mennyi mindenre megtanít bennünket, hogy a család élete hogyan alakult, változott a történelem viharaiiban és mik voltak azok az

értékek, melyek segítették őket, hogy az életüket szeressék és továbbadják. Ahogy egy növénynek a gyökerei az életet biztosítják, nekünk is úgy van szükségünk családjunk történelmének ismeretére.

Amikor kimegyünk a temetőbe, a csendben merengve megkérdezhetjük magunktól, vajon mi mit hagyunk magunk után? Az élet érték, kincs, ajándék, amelyet azért kaptunk, hogy szeretetben kibontakoztassuk. Menjünk hát ki a temetőbe! Helyezzük el az emlékezés mécseseit, hogy mindenkiért egy-egy gyertya égjen. Gondozzuk szeretteink sírját, álljunk meg előtte, nézzünk fel az égre reménykedve, mert Jézus feltámadása az örök életet hozta el számunkra. Csendesedjünk el erre a két napra, hogy meghalljuk, felismerjük Szt. Pál szavainak igazságát: „A szeretet nem szűnik meg soha.”

*Kelemen László esperes, plébániai kormányzó
Budakalászi Római Katolikus Egyházközség*

SZÉP NAPOT?!

Sokan tartják unalmasnak és sablonosnak azt a köszönést, hogy „jó napot kívánok”. Elterjedt helyette a „szép napot”. Egy mosollyal megspékelve optimista felhívás ez arra, hogy meglássuk az életünk pozitív oldalát, azonban vizsgáljuk meg jobban ezt a köszöntést.

Kezdjük a „szép napot” szokatlanságával. Ha valami új, attól sosem szabad megijedni. Folytonosan változik az életünk, az új szokás segít abban, hogy jobban belakjuk a változó életünket. Tehát nem baj, hogy változik a köszönés is, a kérdés az, hogy mit fejez ki?

Mit jelent az, hogy „szép” nap? Valami olyasmit, hogy a nap ne csupán teljen el, hanem váljon széppé: tökéletessé, kedvelhetővé, pozitívvá, élvezhetővé, mosolygóssá. Lehet ilyen egy napunk? Ha indokolatlanul morgunk, akkor jogos a kívánság. Ha mindenünk megvan, de mégis panaszkodunk, akkor nagyon is jogos felhívni rá a figyelmet: egy szép nap áll előtted.

De a napok nem egy kaptafára mennek. A napok ugyanis az életünk szakaszai, és az életünk nem mindig mosolygós meg pozitív. Akit otthagyt a férje, vagy aki rákkal küzd, kedvelje az újabb napot? Akivel nem beszélnek az unokái, lássa tökéletesnek a világot? Aki bajban van, annak szép a világ? Aki gyászol, az

mosolyogjon? A temetőben is így köszönünk egymásnak: „szép napot”? A válasz: nem, ez nem lehetséges.

Akkor legyünk örökké búskomorak? A keresztyén meggyőződés az, hogy a világból nem vett ki a baj, és az agyonnyom bennünket – ezért hívjuk Megváltónak Jézust, aki a hit szerint kiemeli az embert a nehézségek közül, és azt mondja: ne félj, az életed mégiscsak jó: ami nehéz, azt én kiváltom, megváltoztatom, elszenvedem, feláldozom magam érted.

A napjaink így lehetnek jók. Mégiscsak. De hogy szépek is legyenek... Igen, néha jogos felszólítás ez, amikor jó dolgunkban, békességünkben, bőségünkben nem tudunk örülni annak, ami szép. De általános érvényű bölcsességként a „szép” kívánása – sőt szinte parancsa – nem állja meg a helyét. A nap legfeljebb jó lehet. Az elromlott életünk egy szakaszától, a naptól legfeljebb azt kívánhatjuk, hogy Isten változtassa végül jóvá. A halál árnyékának völgyében járva (ez a 23. zoltár félelmetesen szép megfogalmazása) maximum a jóban reménykedhetünk. Ha már nem jó a „jó napot”, akkor se a „szépet” erőltessük, mert így nem mondunk igazat, amikor köszönünk. Javasolom, újítsunk másképp, addig is: jó napot kívánok!

*Bereczky Örs református lelkész,
Budakalászi Református Gyülekezet*

FELTÁMADUNK

A temetőben gyakran találkozhatunk a reménykeltő felirattal: feltámadunk. Amikor szeretteink temetésén veszünk részt, akkor ebbe a szóba kapaszkodunk sokszor. A feltámadás reménye segítségünkre siethet a gyászban. Halottak napján természetes, hogy azokra gondolunk, akiket elvesztettünk. Mind a temetés, mind pedig a halottakra való emlékezés egy mélyebb felismerésre tud elvezetni minket, ha engedjük. Ahogy Salamon király fogalmazta meg számunkra a Prédikátor könyvében: „Jobb olyan házba menni, ahol gyászolnak, mint olyanba, ahol mulatnak, hiszen így lesz vége minden embernek. Szívlelje meg ezt, aki él!” (Prédikátor 7:2.). Halál nélkül nincs feltámadás.

Mindenki szeretne Mennybe kerülni, de senki nem szeretne meghalni. A Biblia viszont tisztán tanítja, hogy nincs feltámadás halál nélkül. Ez többről szól, mint a testi halálról. Az Evangéliumban ezt olvashatjuk: „Akkor Jézus ezt mondta tanítványainak:

Ha valaki énutánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel a keresztyét, és kövessen engem! Mert aki meg akarja menteni az életét, elveszti azt, aki pedig elveszti az életét énértem, megtalálja azt.” (Máté evangéliuma 16: 24-25.).

Jézus idejében, ha valaki felvette a keresztyét, az azt jelentette, hogy a kivégző helyre indult, ahol majd keresztre feszítik. Jézus maga is így hordozta a keresztyét. A lelki halál, az ego feladása (Isten kezébe adása, nem megsemmisülése) teremt lehetőséget a lelkünk feltámadása számára, már itt a Földön. Feltámadunk? Hiszem, miénk lehet a feltámadás reménye, testünk halálával kapcsolatban is, de már azt megelőző földi életünkre vonatkozóan is, ha részesülünk a Krisztusban, Krisztusért megvalósuló lelki halállal is, ami nem más, mint önmagunk Isten számára történő teljes átadása. Nincs rövidebb út, nem lehet rövidíteni, vagy kerülni. Viszont így valóban; feltámadunk.

*Kiss Péter lelképásztor,
Budakalászi Evangéliumi Közösség*

BEIKTATTÁK BERCZKY ÖRS LELKIPÁSZTORT

„Én a bizonyágtételről szeretnék bizonyosságot tenni” – beiktatták Bereczky Örs lelkipásztort, aki a feleségével együtt szolgálja a budakalászi református közösség tagjait.

Lelkészbeiktatást ünnepelt a Budakalászi Református Egyházközség szombaton, szeptember 18-án. Bereczky Örs és lelkész felesége, Judit együtt bő másfél éve szolgál-

nak a gyülekezetben, de a koronavírus-járvány miatt csak most kerülhetett sor az ünnepélyes beiktatásra. Az alkalmon Somogyi Péter, a Dunamelléki Református Egyházkerület lelkészi főjegyzője hirdette az ígét, a lelkipásztort Nyilas Zoltán, az Északpesti Református Egyházmegye esperese iktatta be. Az istentiszteleten beszédet mondott dr. Göbl Richárd polgármester is.

A lelkipásztorok áldásmondása után Széll Attila budakalászi gondnok köszöntötte a vendégeket. Ezután a város többi felekezete nevében Kelemen László római katolikus esperesplébános, a Cegléd-Felszegi Református Egyházközség nevében Szabó Árpád lelkipásztor, a család nevében Bereczky Ildikó nyugalmazott lelkipásztor, a barátok és a lelkészi kar nevében Kovács Attila palágykomoróci református lelkész, a város nevében pedig dr. Göbl Richárd, Budakalász polgármestere mondott köszöntőt.

- A lelkész és a gyülekezet só, amely ízt ad, világosságtartalmat, értéket hordoz még a nem hívők felé is; világosságot, amely a követendő irányt mutatja – fogalmazott Göbl Richárd.

Hangsúlyozta: mi laikus emberek, legyünk hívők, vagy nem hívők a lelkésztől várjuk, hogy szolgálatával tereljen bennünket életünk valódi célja felé. Ebben a lehetőségben rejlik az ember életének nagy kockázata. A kockázat annyi, mint szabadság az érték-megvalósítására vagy ennek megtagadására. A lelkipásztor azonban az élet egészét látja, számára nem lehet semmi idegen, ami emberi. A jó pásztor ismeri nyáját, és a nyáj követi őt, hallgat a szavára. Ezekkel a gondolatokkal kívánom, hogy lelkész úr váljék értékteremtő részévé közösségének, gazdagítsa értékeiket, és legyen Budakalász város teljes közösségének is aktív formálója, és ebben mindenkor támogatni fogjuk – fogalmazott a polgármester.

„Én a bizonyágtételről szeretnék bizonyosságot tenni” – kezdte ünnepi beszédét Bereczky Örs. „Az ilyen vallomások mindig valamennyit megmutatnak belőlünk. Lelkészként egyensúlyozásban telik az életünk, hogy vallomásainkkal annyit adjunk, amennyi nem túl sok és nem túl kevés, hanem pont elegendő. Ez azonban akkor működik, ha a közösség maga is vallomásszerűen felel, ha válaszol szóval és közös cselekedettel is.”

A lelkipásztor ezután a közösség megerősítésének fontosságát emelte ki. *„A lelkészi szavaknak feladata, hogy lebontsák a falakat, de ehhez ti is kelletek – utalt a gyülekezet tagjaira a lelkipásztor. Azt látjuk, hogy szükségünk van az egységre. Sokan jönnek újak, sokan költöznek Budakalászra és keresnek fel minket, de ahhoz, hogy befogadhassuk őket, erős közösséggé kell válnunk. Sok generáció van itt együtt, a templomépítők és a később érkezettek is. A gyülekezetnek sebei is vannak, amelyeket be kell gyógyítani. Fontos feladatunk tehát a közösségépítés.”*

A misszióról sem szeretnének lemondani, hiszen számunkra az egyház nem ér véget a templom falainál. *„Mi úgy kerültünk Budakalászra, hogy előtte sok helyen voltunk már, és semmit sem akarunk elfelejteni ebből” – utalt korábbi szolgálati helyeikre. „A Karitászbán már együttműködünk a katolikusokkal, de más felekezetek felé is nyitunk, senkit nem zárunk ki. Regionálisan is együttműködésre törekszünk, hiszen sok szállal kapcsolódunk*

ide is, oda is. Csak nagyobb távlatban tudunk dolgozni. Mi is a nyáj részei vagyunk, nemcsak pásztorok, hiszen mindannyiunk felett közös pásztor áll, akit együtt kell szolgáljunk – fejezte be beszédét Bereczky Örs, a budakalászi református gyülekezet lelkésze. Az ünnepséget szeretetvendégség zárta a templom kertjében.

143 268 048 000 000 Fejezetek és hangulatok a Föld történetéből 10.21. 18:30

Gerstenkorn András geológus előadása
Történetek kövekben, sziklák mélyén, térről, időről, változásról, magunkról. Az előadás, hasonlóan az előadó által szervezett ki-
rándulások, túrák többségéhez tükröződés és valamiféle újragon-
dolt XXI. századi kísérlet. A belépés díjtan!

Contempo Classic koncert 10.22. 19h

A Contempo hangszer összeállítását tekintve különleges, a szok-
ványostól meglepően eltérő hangszereket ötvöz. A fuvolista-sza-
xofonos Pozsár Eszterhez Horányi Sándor gitárral, Csorkulya
József pedig cimbalommal társul. A zenei világ, amit létrehoznak,
szintén egyedülálló. A koncertet az Nemzeti Kulturális Alap tá-
mogatta és az Örömeze programsorozat részeként csendül fel.

Ünnepi megemlékezés és a Városi Díjak átadása 10.23. 16:45

Helyszín a Kós Károly Művelődési Ház nagyterme
Az ünnepi műsor után korabeli teherautó felvezetésével menet
indul az OMSZK parkba a koszorúzás helyszínére a kopjafához,
ahol együtt helyezzük el a megemlékezés virágait.
Hozzon egy mécsest, emlékezzünk együtt '56 hőseire!

Nősök Bálja

Nosztalgiazzunk együtt! Régi budakalászi hagyományt szeretnénk
feleleveníteni, amire szeretettel meghívjuk a budakalászi és kör-
nyékbeli házaspárokat! Fellép az Alpenrose Tanzgruppe, valamint
a Szomorer Jungs csoport változatos tánczenei kínálatukkal. Az
est során tombolát is sorsolunk, izgalmas nyereményekkel.

FISH! Useme koncert 10.30. 20h

100% hardpop: nők, ital, műbalhé, popos dallamok, punkrock, korsze-
rűtlen rapmetál, indie-diszko, saskabaré és mindezek ellenállhatatlan
ötvözet. Az esemény a KKMh RockHáz programsorozat része.

Láda fia Garázs vásár 11.13. 8 – 12h

Használt holmik, értékmentés, újrahasznosítás, fenntarthatóság.
A hangulat garantált, a korai érkezés ajánlott! Jegyek válthatók

a Művelődési Ház jegyér-
tékesítő irodájában. Várjuk
szeretettel, árusító és vásárló
közönségünket egyaránt egy
közös kincsvadászatra a Ház
udvarán!

Programjainkra jegyek kap-
hatók a tixa.hu oldalon és az
előadás előtt a helyszínen.
További részletekért kérjük
látogassanak el online felüle-
teinkre:

koskarolymh.hu/esemenyek |
[facebook.com/kkmhk/events](https://www.facebook.com/kkmhk/events)

Programajánló: Mentáskert östermelői piac

minden csütörtökön 14-19 óra között a Ház udvarán

Október 20-án KÖZMEGHALLGATÁS LESZ a Faluházban

Éves munkatervének megfelelően a képviselő-
testület **2021. október 20-án 17.00** órai kez-
dettel közmeghallgatást tart a Faluház nagy-
termében. Az eseményen Budakalász lakói a
közvetlenül választott, illetve a kompenzációs
listáról bejutott önkormányzati képviselőkhöz
intézhetik a közügyekkel kapcsolatos kérdé-
seiket és javaslatukat, így közvetlenül részt
vehetnek az önkormányzati feladatok megha-
tározásában.

Kérdéseiket, javaslatukat 2021. október 17-ig
írásban előzetesen is feltehetik a
kozmeghallgasat@budakalasz.hu
elektronikus levélcímen.

Szeretettel várjuk a Budakalásziakat!

KÜLÖNLEGES ZENEI ÉLMÉNYT KÍNÁLT A FESZTIVÁLZENEKAR BUDAKALÁSZI KONCERTJE

KULTÚRA

Szeptember végén a nagytemplomban különleges lélek- és közösségépítő zenei élményt kínált a Budapesti Fesztiválzenekar barokk együttesének budakalászi hangversenye a nagytemplomban.

Ahogy a lokálpatrióta városvezetés, úgy a Budapesti Fesztiválzenekar számára is különösen fontos a közösségépítés. Az elmúlt évtizedekben a zenekar és közönsége zeneszerető nagycsaláddá nőtte ki magát és együtt éli át az évek során megszületett egység erejét. A koncert egyik célja ennek a családnak a gyarapítása, de ami talán ennél is fontosabb közös célkitűzésünk volt, hogy a zene ereje által megerősítsük és összekovácsoljuk a budakalászi, helyi közösséget is.

A zenekar vezetői és muzsikusi fontosnak tartják, hogy törzsközönségük mellett mindenki számára elérhető legyen a muzsikájuk. „Közösségért” című előadásorozatuk azért indult, hogy muzsikájuk az idősothtonokba, távoli falvakba vagy a főváros közeli templomokba ugyanúgy eljuthasson, mint a világ legnagyobb koncerttermeibe.

A Fesztiválzenekar művészei a nagyzenekari játék mellett folyamatosan új kihívásokat keresnek. Öt évvel ezelőtt alakult meg autentikus barokk hangszereken játszó régizenei együttesük, amelynek produkciói meghatározó részét képezik a zenekari évadnak és zenekar közösségi tevékenységének egyaránt. S mi illene a barokk zenéhez jobban, mint a templomok szellemisége, hangulata és akusztikája? A sorozat első hangversenyét évekkal ezelőtt a budapesti Deák téri templomban adták, de országjárásuk során azóta megfordulta Pannónhalmától át Sellyéig, sőt egy kis erdélyi faluba, Kaplonyba is elvitték a barokk muzsika hangjait. Programsorozatunk Bach kantátáira épül, de a repertoár folyamatosan bővül más korabeli zeneszerzők műveivel.

A kalászi zeneiskolában is példaértékű az oktató-nevelő munka, városunkban sok a zeneszerető, muzsikára nyitott ember. A Fesztiválzenekar közösségi missziója így sokunk öröme hozta elBudakalászra a következő templomi koncertjét.

- Mindenkire számítunk, akinek fontos lehet a zenével való találkozás: Budakalász lakóira, a templomi közösségekre; a hátrányos helyzetű fiatalokra, akiknek a klasszikus zene teljesen ismeretlen és elérhetetlen; a mozgásukban korlátozottakra, akik csak komoly erőfeszítések árán juthatnának el egy-egy hangversenyre; a nagycsaládokra, amelyek nem mindig engedhetik meg maguknak, hogy koncertjegyet vásároljanak, valamint az idősekre, akiknek az élő hegedűszo sokszor a legjobb gyógyszer – fogalmaztak a szervezők.

A zene képes különleges kapcsolatot építeni az emberek között. Budakalász is akkor lesz és marad élhető, szerethető, ha kisközösségek erős, összetartó hálózatából épül fel. Ahhoz, hogy ez

A koncerten elhangzó zeneműveket Dinyés Soma, a barokk zene szakértőjének, az est organistájának rövid előadásai vezették fel.

megvalósuljon, a kulturális életünkben is friss élményekre és új találkozásokra van szükségünk. Ezt a célt segítette a Budapesti Fesztiválzenekar művészeinek szeptemberi fellépése a Budai úti Szent Kereszt Felmagasztalása templomban.

A koncerten elhangzó zeneműveket Dinyés Soma, a barokk zene szakértője, a Budapesti Fesztiválzenekar, a Liszt Ferenc Kamarazenekar, az Erkel Ferenc Kamarazenekar és a Nemzeti Filharmonikusok barokk repertoárjának rendszeres közreműködője, egyben az est organistájának rövid előadásai vezették fel.

A különleges lélek- és közösségépítő teltház koncert ingyenes volt, csupán regisztrálnia kellett a jelentkezőknek. A templomokban ritka, hogy a szakrális közegben az emberek hangosan tetszést nyilvánítsanak. Ezen az estén azonban a ráadást is kikövetelő hosszasan tartó taps érhető és nagyon is helyénvaló volt.

G.P.

A Budapesti Fesztiválzenekar barokk együttesének koncertmestere Lesták Bedő Eszter volt; az énekesek Kalafszky Adriána, Gavodi Zoltán, Mészáros Péter, Najbauer Lóránt voltak.

A programban Heinrich Schütz, Johann Rosenmüller, Johann Christoph Bach és Johann Sebastian Bach művei hangzottak el.

SPORT

Foci – hírek

Tisztelt Olvasóink!

Elég nehéz helyzetben van a felnőtt csapatunk. Sok játékos magasabb osztályba távozott, és nagyon sok a sérültünk. Jelenleg két ponttal a mezőny végén állunk. Sajnos a legnagyobb probléma a kapus kérdés, szinte minden mérkőzésen nagyot hibáztak, így esélyünk se volt a győzelemre. Bajzát Péter mindent elkövet, hogy a csapatunk bizonyítson és remek edzőmunkát végeztet velük. Reméljük, hamarosan visszaáll a rend, és elindulunk a győzelmek felé. Köszönjük a szurkolók kitartását és türelmét, nagy szükségünk van a buzdításra. Sok fiatal játékost próbáltunk ki és vannak köztük nagyon tehetséges játékosok, de idő kell mire beilleszkednek a csapatba. Az utánpótlás jól működik, ez azt is bizonyítja, hogy egyre több játékosunk

szerepel magasabb osztályban. Az egyesület sportolói

létszáma egyre nő sok Budakalász gyerek jön hozzánk sportolni. Az edzőink kiemelt figyelemmel foglalkoznak a fiatalokkal és nagy türelemmel kezelik őket. Szépen halad a klubház építkezés, és terveink szerint október végére átvehetik a sportolók. Sikeres volt a városnap alkalmából tartott tizenegyes rúgó verseny, minden résztvevő ajándéka egy tábla csokoládé volt, a győztesé pedig egy szép serleg. Kérünk minden Budakalászi sport rajongót jöjjenek ki a mérkőzésekre szurkoljanak minden korosztálynak hiszen ők a mi gyerekeink és zömmel kalászi srácok.

Sárosi Tibor (BMSE elnök)

Szeptemberi kézilabda eredmények

A Budakalász Kézilabda Zrt. NBI- es férfi felnőtt kézilabda csapata szeptember 4-én kezdte el a 14 csapatos K&H Kézilabda Liga küzdelmeit. Jelenleg négy mérkőzésen van túl a csapat és négy pontot szerezve a tabella 6. helyén áll.

Elsőként a tavalyi bajnok Pick Szeged csapata látogatott a Budakalászi Sportcsarnokban. A cél a csapat számára a tisztes helytállás volt. Az első húsz percben azonban erőt demonstrált a Szeged, lassan és körülményesen játszott a budakalászi alakulat. A fiatalokat bátran és eredményesen kézilabdáztak, amivel Csoknyai István, vezetőedző elégedett volt.

Legtöbb gólt szerző játékosunk:

Perisic 4, Schmid 4, FÓRIZS 3, KISS 3

Szeptember 11-én szintén hazai pályán a Balatonfüred csapata ellen mérte össze tudását a csapat. A védekezés és kapusteljesítmény hazai részről kiváló volt. Küzdelmes két félidőt játszott a két csapat, talán a Budakalásziak támadásának a minősége volt egy kicsit szerényebb. A döntetlennel záruló első félidő után a végeredmény is döntetlen lett, így egy pontot sikerült itthon tartani.

Legtöbb gólt szerző játékosunk:

PERISIC 7, JURIC-GRGIC 5, Schmid 3

Szeptember 18-án az első idegenbeli mérkőzésre, a szintén jó formában lévő Dabas KC VSE otthonába került sor. Nagy várakozás előzte meg az összecsapást, hiszen az előző mérkőzésén mindkét csapat bravúros eredményt ért el. Ennek megfelelően alakult a mérkőzés is, hiszen óriási küzdelem folyt a pályán a győzelemért, de végül döntetlennel ért véget a találkozó. Csoknyai István szerint két ellentétes félidőt játszott a csapat, mégis örült az egy pontnak.

Legtöbb gólt szerző játékosunk:

Juric-Grigic 8, Perisic 4, Mikhalin 4, Schmid 3, Varjú 3

Szeptember 25-én újra hazai közönség előtt lépett pályára Budakalász KZRT a Nemzeti Kézilabda Akadémia csapatával. A cél a győzelem volt a fiatalokból álló gárda ellen. Egy jó iramú, kemény mérkőzést láthattak a nézők, a kapusteljesítmény hazai részről kiváló volt Daniel Gjorgjeski és Váczi Dániel jóvoltából. Két döntetlen párharc után végre sikerült megszerezni az első győzelmet a bajnokságban, ezzel itthon tartva a két pontot.

Legtöbb gólt szerző játékosunk:

PERISIC 8, Schmid 4, HOLPERT 4, Mikhalin 3, JURIC-GRGIC 3,

Eredmények:

Budakalász KZRT – Pick Szeged 23-38 (11-21)

Budakalász KZRT – Balatonfüredi KSE 20-20 (11-11)

Dabas KC VSE – Budakalász KZRT 26-26 (14-10)

Budakalász KZRT – NEKA 30-28 (17-12)

MTB pályát avattak a Pilisben

Szeptember végén több mint hat kilométeres, 280 méter szintkülönbségű hegyikerékpár-versenypályát adtak át Nagykovácsiban. Az új létesítmény a versenyzőket, az utánpótlás-nevelést és a kedvtelésből, a testmozgás örömeért kerékpározókat egyaránt szolgálja. A Pilisi Parkerdő az ország leglátogatottabb erdőinek kezelőjeként a kerékpárosok igényeit szolgáló létesítményeket is beépítette turisztikai infrastruktúra-rendszerébe az összesen 350 km hosszú Pilis Bike erdei kerékpáros hálózat megnyitásával. A Pilisi Parkerdő, felelős erdőgazdálkodóként, a természetkárosítás és az illegális pályák építésének megelőzése érdekében, olyan speciális helyszínt

létesített, amely a hegyikerékpározóknak nyújt professzionális, a sportági követelményeknek teljes mértékben megfelelő edzési, felkészülési és versenylehetőséget az erdei gyalogos és lovas, valamint hobbi-kerékpáros forgalomtól mentes környezetben.

Forrás: Pilisi Parkerdő

BESZOKTATÁSON INNEN ÉS TÚL

Évkezdés a budakalászi Nyitnikék Óvodában és a Budakalászi Bölcsődében

Amikor a több éves otthonlét után újra munkába állásra készültem, az ambíciómat hamar lehervasztotta a gondolat, hogy a gyermekeimmel való együtt töltött, meghitt éveknél vége, és egy új életszakasz kezdődik a családunk életében. Mivel a kétéves gyermekünk előtt ott állt a bölcsődei beszkoklás kihívása, a közel négyévesünk előtt pedig az óvodakezdés, az aggodalmaim határozták meg a nyár végi hétköznapokat. Amikor azonban elkezdődött a beszkoklás, kiegyensúlyozott, boldogan játszó gyermekeket láttam a csoportokban. A teljes megnyugvást azonban az hozta el számomra, amikor renndel és szakértelemmel találkoztam a dolgozók között. Akkor jöttem rá, hogy ami enyhíti majd a változások okozta stresszt, az a bizalom abban, hogy a gyerekeim jó kezekben lesznek. Cikkünkben Villám Zsuzsannával, a Budakalászi Bölcsőde intézményvezetőjével és Grünvald Tímeával, a Nyitnikék Óvoda megbízott vezetőjével beszélgettünk az évkezdésről.

A bölcsődei és az óvodai beszkoklás között a leglényegesebb különbség a gyermekek életkora. Az első egy-két év a szülőkhöz való intenzív kötődésről szól. A három, négyéveseknek már sokkal fejlettebbek a szociális készségeik és rendszerint van pár órás tapasztalatuk a szülőktől való távollétben is. Éppen ezért, a bölcsődei beszkoklás általában több időt vesz igénybe. Van, hogy két hét alatt beilleszkedik a gyermek, de van, hogy egy hónapra is szükség van ahhoz, hogy megszokja az új körülményeket. Az óvodába való beszkoklásnál előnyben vannak azok a gyerekek, akik összevont, vegyes életkorú csoportba kezdenek el járni. A Nyitnikék Óvoda Szalonka utcai székhelyén van lehetőség osztatlan csoportba beíratni a gyermekünket.

„Itt mindig vannak „rég”i” ovisok, akik mosolyogva, örömmel érkeznek az óvodába, és ez az új gyermekekben bizalmat ébreszt, pozitív érzelmeket kelt mind az intézmény, mind az ott dolgozó felnőttek felé. Vegyes csoportnál lehetőség van arra is, hogy testvérek egy közösségbe kerüljenek, ami szintén nagymértékben fokozza az óvodát kezdő kisgyermek biztonságérzetét.” (G. T.)

A kicsiktől való napközbeni elszakadás az anyáknak sem könnyű. Akad azonban néhány jótanács, amivel érdemes felkészülni, vagy átvészelni ezt a kritikus időszakot.

Önmagunk felkészítése

Próbáljunk meg pozitív érzelmeket társítani az óvodakezdéshez, és ezt közvetíteni a gyermekünk felé! A legfontosabb, hogy bízzunk az intézményben dolgozóknak, merjünk kérdezni és tanácsot kérni!

„Teljesen jogos mindaz a félelem, szorongás, ami ilyenkor a szülők lelkében van, ezért fontos kollégáim részéről az empátia, és mindkét fél részéről a konstruktív kommunikáció, az elfogadás és a bizalom.” (G. T.)

A mese ereje

A gyerekek szívéhez a mesén keresztül vezet az út. Vannak kifejezetten bölcsődéseknek és óvodásoknak szóló képes mesekönyvek, amiket segítségül hívhatunk. Sok gyermek kedvence a fejből mesélés. Elég csak kreálnunk egy képzeletbeli szereplőt és nincs is más dolgunk, mint útnak indítani őt az óvodába bölcsődébe. A siker garantált lesz!

Nézzük meg a bölcsit

Ha megalapoztuk az ovi/bölcsi témát mesékkel, akkor akár el is látogathatunk megnézni a leendő intézményt, kívülről figyelni az udvaron játszó gyerekeket és a számára izgalmas játékokat.

Napirend

Minden óvoda és bölcsőde úgy állítja össze napirendjét, hogy az általánosságban illeszkedjen az adott életkorú gyerekek igényeihez. Mindezekről az intézmény honlapján előre olvashatnak a szülők. Az intézmények napirendjéhez kell alkalmazkodnia a beilleszkedő csemetéknek, amire érdemes már otthon is felkészülni, főképp az étkezések és az alvás terén.

Vitaminok

Az óvoda és a bölcsőde elkezdése nem csak az új emberekkel, gyerektársakkal való ismerkedést jelenti, hanem ezen keresztül számos új vírussal is találkozhat az apróság. Ez bosszantó, ugyanakkor szükségszerű folyamat, hiszen ekkor erősödik és fejlődik az immunrendszer. A legkönnyebben gyümölcsökkel és zöldségekkel teli étrenddel és vitaminokkal, elsősorban C és D vitamin pótlásával tudunk segíteni gyermekünk szervezetének.

Ne adjuk fel!

Egy beszkoklási folyamat számos nehézséggel jár, fontos azonban, ne adjuk fel. Ezzel tudjuk segíteni a nevelők munkáját.

„Minden nevelési év elején újra alakulnak a csoportok, új családok, gyerekek érkeznek, minden év eleje az ismerkedés, a bizalmi kapcsolat kialakítása jegyében kezdődik. Minden gyermek más személyiség, mindenkinek a szívéhez, lelkéhez vezet egy út, amit megtalálni a család együttműködésével lehet. (V. ZS.)

Gulyás Rita

CSAK EGY NÁTHA VAGY NEGYEDIK HULLÁM?

Az oltások és nyári szabadságok után ismét beindult a forgalom a rendelőben. Számos beteg érkezik halogatott vizsgálatok, kontrollok elvégzése miatt, de a tanévkezdéssel járó vírusos, náthás tünetek is megszorodtak. Számos alkalommal „csak a szokásos nátha” diagnózissal kérnek táppénzt, vagy fordulnak hozzánk a betegek.

Magyarország átoltottsága májusra elérte az 50%-ot. Ez az arány nem sokkal lett több azóta, 57-61% között van jelenleg. Budakalászi felnőtt háziorvosi praxisokban 80%-85% körüli a két koronavírus elleni vakcinával oltottak aránya, ez magasan az országos átlag feletti érték, amire büszkék lehetünk. Ahogyan azt számos médiafelületen hallhatjuk, olvashatjuk, a koronavírussal esetek száma napról napra nő, a vírus gyorsulva terjed. Mivel a fertőzés tünetei az oltottak körében enyhék, sok eset nem is kerül detektálásra, ezért nehéz megmondani, hogy pontosan mennyi a koronavírussal fertőzött beteg. A szennyvízvizsgálatok egyértelműen a vírusszám növekedését igazolják, és a rendelőben kért tesztek között is sajnos egyre több a pozitív eredmény.

Számítások szerint októberben exponenciálisan emelkedhet az esetszám, novemberre akár napi többezer megbetegedésre is számíthatunk. A jelenleg koronavírus fertőzésben megbetegedettek között oltottak és oltatlanok egyaránt vannak.

Általánosságban elmondható, hogy az oltottaknál jóval enyhébbek a tünetek és sokszor „véletlenül” háziorvosi unszólásra kerülnek diagnosztizálásra. Vírusos tünetek esetén elvégzett tesztelés azonban cseppet sem veszített a jelentőségéből, hiszen a terjedés szempontjából a karantén és izolációs szabályok ugyanolyan fontosak! Az oltatlanok körében továbbra is az idősebb, krónikus betegséggel rendelkezők az elsődlegesen veszélyeztetettek. A rendelőben a maszk használat és személyi higiénés szabályok betartása a járvány eleje óta kötelező, és nem is változott. A hidegebb idő és tanévkezdés egy rhinovírussal járó járványt is hozott, ami hasonló felsőlégúti tünetekkel, esetenkénti lázzal, gyengeséggel jár. Mivel nehéz elkülöníteni a két vírust, fontos, hogy mindig tesztet kérjünk, ezért érdemes háziorvoshoz, gyermekorvoshoz fordulni és betartani a karantén szabályokat, amik szintén változatlanok.

Augusztus elejétől lehetőség van a harmadik oltás felvételére. Ez mindenki számára javasolt, aki a második oltását már több mint 4 hónapja kapta. A harmadik, de az első, esetleg második oltást is bárki megkaphatja oltóponton internetes regisztrációt és időpontfoglalást követően. A felnőtt háziorvosi rendelőben is van lehetőség harmadik oltás felvételére jóval korlátozottabb számban. Szeretném biztatni főleg a 60 év feletti korosztályt az oltásra, különösen azokat, akik még egy oltást sem kaptak. Október végén érkezik az influenza elleni oltóanyag is, és bár már vannak pozitív vizsgálati eredmények, de a két oltás együtt adása egyelőre még nem engedélyezett. Így akik novemberre mindkét oltást szeretnék megkapni mielőbb vegyék fel a harmadik oltást.

A rendelőben elsősorban továbbra is előjegyzés vagy előzetes egyeztetés alapján fogadunk betegeket. A telefonvonalak túlterheltsége miatt kérjük vegyék igénybe az e-mailes kommunikációt, melyhez a szükséges adatokat a város honlapján elérhetik. Október hónapban dr. Kaszás Anikó praxisát dr. Pető István látja el. Ebben az időszakban oltás felvételére Kaszás doktornő praxisához tartozóknak nincs lehetőség, és egyéb ügyek intézésében is kérjük előrelátásukat és türelmüket.

Napsütéses októbert kívánok, vigyázzanak magukra és környezetükre!

dr. Rácz Katalin
háziorvos

BUDAKALÁSZI

HÍRMONDÓ

Budakalász polgárainak lapja • Stadtblatt für Kalasch • Лист грађана у Каласу

Felelős kiadó: Dr. Deák Ferenc

Szerkesztők: Rosta Gábor, Péterffy Gábor

Munkatársak: Kuli Orsolya, Gulyás Rita

Fotók: Nagy Tamás, Szabó Zoltán

Tördelés: Ali Vali

Nyomtatás újrapiapír felhasználásával: Print Brokers Team Kft.

E-mail: hirmondo@budakalasz.hu | Telefon: 06 26/340-266

HAHÓ
Együttes

**CSALÁDI
MATEINE**

2021. OKTÓBER 16. 10^H

A DÉLELŐTT FOLYAMÁN KÉZMŰVES FORLAKOZÁSSAL,
ÉS EGYÉB SZÍNES PROGRAMOKKAL VÁRODOK VENDÉGEINKET

KÓS KÁROLY MŰVELŐDÉSI HÁZ ÉS KÖNYVTÁR
2011 BUDAALÁSZ, SZENTENDREI ÚT 9. WWW.KOSKAROLYMH.HU
+3670 3317183, +3626 340 468 INFO@KOSKAROLYMH.HU

ÖSSZEK ELŐVÉTELÉN A TIXA.HU-N 1500FT-ÉRT, VAGY AZ ELŐADÁS NAPJÁN A HELYSZÍNEN 1700FT-ÉRT KAPHATÓK.

mámmoros utazás
kelta eredetű népek költeményei, zenével

m.é.z. koncert

2021. október 16.
szombat 19.00

közreműködik
Kautzky Armand

Jegyvásárlás:
-early bird a TIXA.HU-n (20 db): 1.000 Ft
-elővételben a TIXA.HU-n: 1.500 Ft
-a koncert napján, a helyszínen: 2.000 Ft

Ez a program az NKA Hangfoglaló Programjának támogatásával valósul meg.

KÓS KÁROLY MŰVELŐDÉSI HÁZ ÉS KÖNYVTÁR
2011 BUDAALÁSZ, SZENTENDREI ÚT 9. +3626340468 +36704110751
WWW.KOSKAROLYMH.HU INFO@KOSKAROLYMH.HU

Részletek a koskarolyhm.hu weboldalon. Kövess minket facebookon! facebook.com/kkmhk

Az Örömezen sorozatban bemutatjuk:

**CONTEMPO
CLASSIC**
ZENEKAR KONCERTJE

**2021. OKT. 22.
PÉNTEK, 19.00**

POZSÁR ESZTER - FUVOLA, SZAXOFON
CSURKULYA JÓZSEF - CIMBALOM
HORÁNYI SÁNDOR - GITÁR
VENDÉG: PUSKÁS LEVENTE – SZAXOFON

Jegyvásárlás:
-a TIXA.HU-n: 1.500 Ft
-a koncert napján, a helyszínen: 2.000 Ft

A koncertet a Nemzeti Kulturális Alap támogatja.

KÓS KÁROLY MŰVELŐDÉSI HÁZ ÉS KÖNYVTÁR
Kós Károly Művelődési Ház és Könyvtár
2011 Budakalász, Szentendrei út 9.
www.koskarolyhm.hu • +36 26 340 468 • info@koskarolyhm.hu

25 **ÖRÖMEZEN**
Nemzeti Kulturális Alap koncertsorozat

FISH!
POZITÍV 2021 ŐSZ

VENDÉG: **USEME**

2021 OKTÓBER 30.

RockHáz

Kós Károly MHK. Budakalász

Budakalász Város Önkormányzata és
a Kós Károly Művelődési Ház és Könyvtár
tisztelettel meghívja Budakalász lakosait
2021. október 23-án 17:00 órára

AZ 1956-OS FORRADALOM ÉS SZABADSÁGHARC TISZTELETÉRE RENDEZETT MEGEMLÉKEZÉSRE

és a városi díjak átadó ünnepségére.

Helyszín: Kós Károly Művelődési Ház nagyterme

Az ünnepi műsor után korabeli teherautó felvezetésével emlékező menet indul az OMSZK parkba, a koszorúzás helyszínére a kopjafához, ahol együtt helyezzük el a megemlékezés virágait.

Hozzon egy mécsest, emlékezzünk együtt 56 hőseire!

**BUDAKALÁSZ VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA**

